

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ 2014-2020 г.

Приет с Решение на Общинския съвет № 242/15.08.2014 г.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол“, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

**БИЗНЕС ЦЕНТЪР за подпомагане
на малки и средни предприятия**

Enterprise Europe Network

**Общинският план за развитие 20014-2020 г.
е изработен със съдействието на**

**Бизнес център за подпомагане на малки
и средни предприятия- Русе**

7000 Русе, ул. Кресна 14

7000 Русе, П.К. 203

Тел./Факс: +359 82 821 472

E-mail: bsc@smebg.net

<http://bsc.smebg.net>

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СЪДЪРЖАНИЕ:

„Този документ е създаден в рамките на проект **„Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол**”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.” 3

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

I. УВОД

Общинският план за развитие (ОПР) е средносрочен планов документ, изготвен за период от седем години (2014 - 2020 г.), с цел осигуряване развитието на общината. Той определя средносрочните цели и приоритети за развитието на общината в съответствие с областната стратегия за развитие и концепцията за пространствено развитие на общината и е основният документ, който стои в основата на плановия и програмния процес. Стратегическият документ е средство за поставяне на планова основа, местните инициативи и приоритети и за планиране конкретна политика за социално-икономическо развитие на дадена община. Разработването на ОПР е съобразено с изискванията в Закона за регионалното развитие, Закона за местното самоуправление и местната администрация, Закона за устройството на територията и Методическите указания за разработване на общински планове за развитие, МРРБ, 2008г. Съгласно приетия през 2008г. Закон за регионалното развитие стратегическото планиране на регионалното развитие обхваща разработването и актуализацията на система от документи за постигане на устойчиво интегрирано регионално и местно развитие, включително развитие на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество, като системата от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие обхваща:

1. Националният план за развитие;
2. Националната стратегическа референтна рамка;
3. Оперативните програми, съфинансирани от фондовете на Европейския съюз;
4. Националната стратегия за регионално развитие;
5. Регионалните планове за развитие;
6. Областните стратегии за развитие;
7. Общинските планове за развитие.

Настоящият ОПР е поставен в следната стратегическа рамка за планиране и програмиране:

1. Съответствие с проект на Споразумение за партньорство на Република България, очертаващо помощта от Европейските Структурни и Инвестиционни фондове за периода 2014--2020 г.
2. Съответствие с Националната програма за развитие България 2020.
3. Съответствие с Националната програма за реформи (2011-2015 г.)
4. Съответствие с Националната концепция за пространствено развитие (2013-2025 г.)
5. Съответствие с Националната стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.)

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

6. Съответствие с Националната стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.)

7. Приемственост с Общинския план за развитие на община Сухиндол (2007 - 2013 г.).

Към така разписаните национални стратегически документи настоящият ОПР е съобразен с европейските стратегически такива: Стратегия 2020, както и **В съответствие със Дунавската стратегия и стратегията за икономическо развитие на трансграничния регион България - Румъния.**

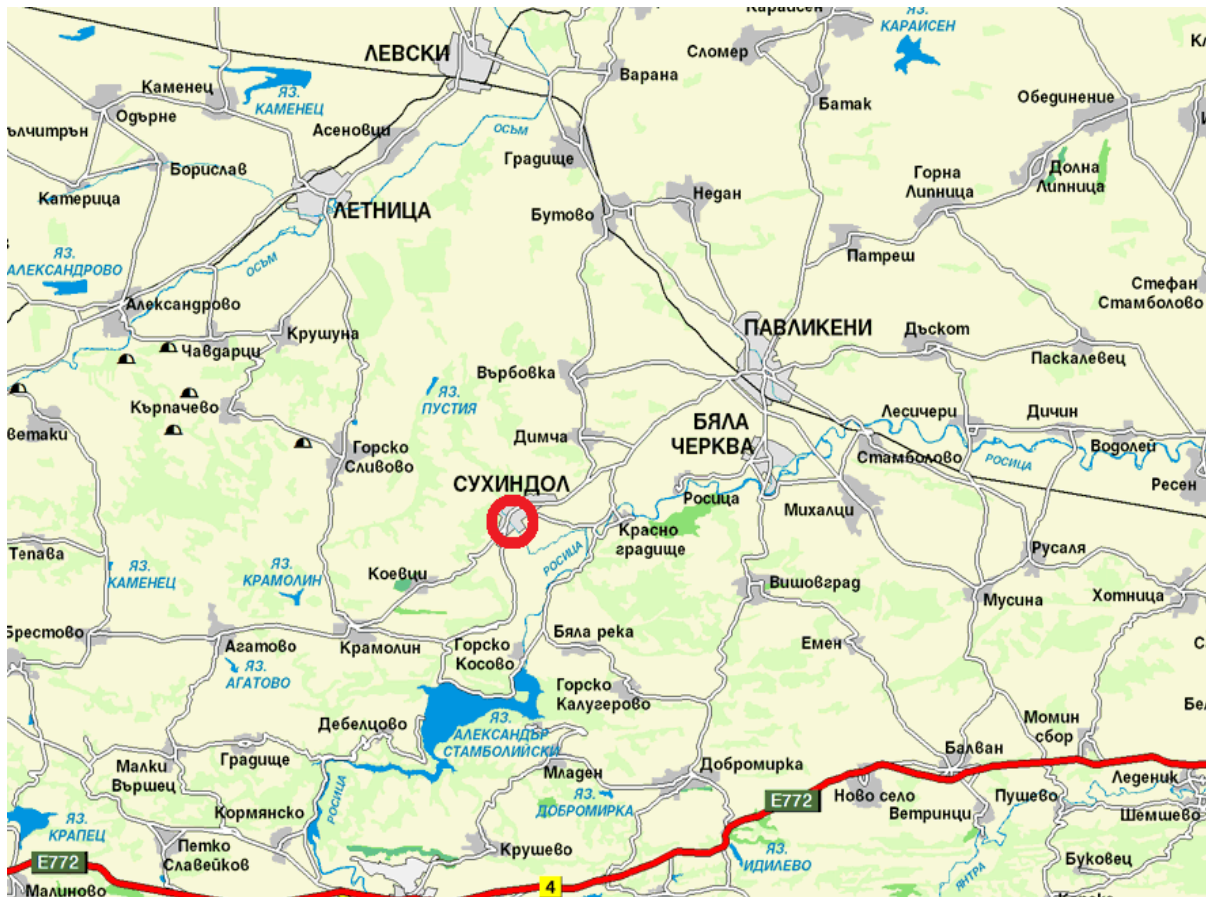
1.1. Съответствие с целите и приоритетите на ЕС в областта на регионалната политика и Регионалната политика на ЕС, наречена още кохезионна политика:

Подготвянето и осъществяването на общинския план за развитие е важен местен цикъл на публична политика, който е съчетан от една страна с функционирането на областната, регионалната и национална политики, а от друга - със следващия програмен период на ЕС. Разработването на общинските планове е съобразено и със специфичните дългосрочни цели и приоритетите за развитие на областта като цяло, както и на районите за целенасочено въздействие, изведени в областната стратегия, като се отчита спецификата на съответната община. Съгласно Закона за регионално развитие, ОПР на Община Сухиндол се приема от Общинския съвет по предложение на кмета на Общината. Кметът ръководи, организира и контролира разработването и реализацията на плана. В процеса на разработване и изпълнение на ОПР са спазени следните принципи:

1. Единен подход за планиране и програмиране;
2. Концентрация на ресурсите;
3. Допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от частни източници и от международни финансови институции;
4. Междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;
5. Съгласуваност с другите структуроопределящи политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище;
6. Партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Община Сухиндол се намира в западната част на област Велико Търново. Територията ѝ е с площ 157,55 кв. км. и се населява от 2434 жители. Средната гъстота на населението е 15,45 д/ кв. км. В общината има 6 (шест) населени места.

Във физикогеографско отношение територията на община Сухиндол се явява преходна между Дунавската равнина и Предбалкана. Разположена е в централната част на Северна България. Общината попада в северната ивица на Предбалкана, но има земи, които са в пределите на Дунавската равнина. В транспортно-географско отношение за развитието на Община Сухиндол от важно значение е железопътната линия София - Варна (Русе) и близостта на ЖП гарите Павликени, Левски и Горна Оряховица. Южно от територията на общината на 30 км минава първостепенен шосеен път София - Севлиево - В. Търново - Варна. От особено важно значение е и летището, намиращо се в гр. Горна Оряховица. Общината граничи с общините Павликени, Летница, Севлиево.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Основната заетост на жителите на общината е предимно в сферата на лозаро-винарското производство. Най-сериозните проблеми на Община Сухиндол произлизат от намалената раждаемост и застаряващото население, увеличаващия се процент на безработицата и съответно трудовата миграция, нискоквалифицираната работна ръка, остарелия сграден фонд и амортизираната земеделска техника. Всички тези фактори оказват влияние върху икономическото развитие, качеството на живот и бизнес средата в общината.

Общинският център- гр. Сухиндол е известен лозарски и винарски център. Още в 1897 г. населението му използва лозови пръскачки и лози, внесени от Франция. В навечерието на Освобождението, а и след това, Сухиндол е бил голямо културно средище за времето си. Селището е било посетено през 1872 г. от известния унгарски пътешественик, учен и художник Феликс Каниц. С голямо значение за общината е язовир „Александър Стамболийски”, който дава възможности за развитие на спортен риболов и водомоторен спорт.

А заедно с природните дадености, културните паметници, разположени на територията на Общината, част от културното й наследство и незамърсената природа са предпоставки за развитие на алтернативни форми на туризъм- селски, културен, екотуризъм, екстремен и други

II. АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО И СОЦИАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА

1. ПРИРОДНИ, КУЛТУРНО- ИСТОРИЧЕСКИ, ИКОНОМИЧЕСКИ И СОЦИАЛНИ ДАДЕНОСТИ

Община Сухиндол се явява преходна между Дунавската равнина и Предбалкана. Разположена е в централната част на Северна България и заема западната част на област Велико Търново.

Общината граничи:

- o на изток- с общ. Павликени
- o на север- с общ. Левски
- o на северозапад- с общ. Летница
- o на югозапад- с общ. Севлиево

Относителен дял на територията на общините на територията на област В. Търново

Община	Площ кв. км.	Относителен дял %
В. Търново	885.345	19,00

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Елена	671.388	14,40
Г. Оряховица	318.000	6,90
Лясковец	117.542	2,52
Стражица	512.000	8,22
Златарица	232.676	5,00
Павликени	622.690	13,35
Полски Тръмбеш	463.660	9,90
Сухиндол	157.550	3,38
Свищов	625.500	13,40

Разстояние до стратегически точки:

Стратегическа точка	Разстояние, км.
Българо - Румънска граница	117 км.
Черно море	260 км.
Гр. София	190 км.
летище Горна Оряховица	54 км.
гр. В. Търново	52 км.
Първостепенен шосеен път София - Севлиево - В. Търново - Варна	30 км.

Общината обхваща 6 населени места - 1 град и 5 села:

- гр. Сухиндол- административен център на община Сухиндол;
- с. Бяла река
- с. Горско Калугерово
- с. Горско Косово
- с. Коевци
- с. Красно градище

Структура на общината:

- общински съвет в състав от 11 общински съветници;
- кмет на Общината;
- 5 кметски наместници.

Общинският център Сухиндол се намира на 52 км. западно от областния град Велико Търново. Градът отстои на 117 км. от Българо - Румънската граница, както и на 30 км. от първостепенния шосеен път София - Севлиево - В. Търново - Варна.

Географското положение на община Сухиндол определя до голяма степен нейното бъдещо икономическо, социално и културно развитие. Община-та разполага с възможности за лесен достъп до земен и въздушен транспорт, което предполага развитието на успешни устойчиви регионални и международ-

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ни партньорства. Близостта на общината до Румъния дава възможност за създаване на ползотворно трансгранично сътрудничество на ниво местни власти, бизнес, неправителствен сектор.

Географски дадености

Топография и релеф

Територията на община Сухиндол спада към Предбалканския физико-географски район, характеризиращ се с ниски хълмисти ридове. Средната надморска височина е 300 - 400 м. Най-високата точка в границите на общината е връх "Сухиндолски връх" с 482 м надморска височина. Най-ниските райони на територията са разположени по долината на р. Росица и имат надморска височина 130 - 150 м. Високите части на района са изградени върху карстови варовити скали, а в терасата на р. Росица преобладават речни наслаги (алувий).

Климат

По своите климатични особености общината принадлежи към умерено-континенталната климатична област. Тя се характеризира с горещо и сравнително сухо лято, и студена зима. Абсолютните максимални температури през лятото достигат 36-38° С, а средните януарски температури са около 0° С. Средният брой на дните, в които се задържа трайно снежната покривка са 50-60 дни в годината.

Характерен за този тип климат е майско-юнският максимум и февруарският минимум на валежите. Средната сума на валежите за една година е 550-650 л/м². Преобладаващи ветрове през цялата година са западните и североза-падните. Най-силно изразени са през месеците март и април. Средната скорост на преобладаващите ветрове е 1,2-1,8 м/секунда.

Климатичните особености на района като цяло благоприятстват за развитието на различна стопанска дейност. Те оказват благоприятно въздействие за развитието на селското стопанство и най-вече по отношение на лозарството и отглеждането на висококачествено грозде (цвят, аромат, захари, киселини и др.).

Почви

Под влияние на почвообразуващите фактори - материнска скала, релеф, климат, растителност и човешка дейност, са се образували различни почвени типове. Част от територията на общината попада в севернобългарската горска степна зона, а останалата в полупланинска зона. Заради това разположение, преобладаващите почвени типове са: тъмносивите горски почви, светлосивите горски почви, излужените черноземи, планинските кафяви горски почви, слабо глинестите рендзини (които са типични лозарски почви за производство на качествени вина), алувиални и делувиални ливадни почви по поречието на река Росица (изключително благоприятни за отглеждане на овощни (ябълки) видове, вкореняване на облагородени лози и зеленчукови култури) и други почви.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Основните почвени типа в района са шест. В обработваемите земи мощността на хумусния хоризонт се движи средно на 30-40 см дълбочина, което определя и високия процент продуктивност на почвата.

Води

От водните обекти на територията на общината с най-голямо значение е язовир “Ал. Стамболийски” с обем 220 милиона кубически метра вода и водна площ 10 000 дка. Язовирът осигурява вода за напояване, както и спомага работата на три водно-електрически централи. В землището на гр. Сухиндол и с. Горско Калугерово има по един микроязовир с цел напояване и развитие на спортния риболов: в Сухиндол в местността “Долец” с водна площ 36 дка, а в Г. Калугерово - в “Плужна” - 56 дка. Особено важно от физиологична гледна точка е температурата на водата. Средната годишна температура на язовирната вода е 13,6°C. Периодът с трайно задържане на температурата над 18°C е от 15 май до 5 октомври. Най-топла е водата през месец юли и август - 23-24°C.

Благоприятно за територията на общината е протичането на река Росица през нея. След като напусне водосборния басейн на язовира, реката протича на североизток, разделяйки територията на общината на две части и напуска района. По-важни притоци на река Росица са реките Ламара и Водешница (леви притоци), Белица и Циганска река (десни притоци). Тези реки имат дъждовно-снежно подхранване.

Полезни изкопаеми

Като цяло, районът не е богат на полезни изкопаеми. Няма и находища на минерална вода

Горски ресурси

От дървесните видове в района на общината най- разпространени са цер, габър, дъб, клен, акация, липа. От създадените по изкуствен начин култури най-разпространени са черния бор и тополата.

Разпределение на площта по вид на горите и по вид на земите по населени места в община Сухиндол към 2013г. по данни на Общинска служба „Земеделие” е следното:

№	Начин на трайно ползване	Площ в дка	Площ в %
Сухиндол			
1.	Нива	23211.873	35.221
2.	Зеленчук. култура	559.289	0.849
3.	Врем. неизп. Нива	48.563	0.074
4.	Изоставена нива	205.124	0.311
5.	Ерозирана нива	1294.591	1.964
6.	Затревена нива	1247.790	1.893
7.	Тр. насаждения	21.565	0.033

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

8.	Овощна градина	1191.346	1.808
9.	Ов. градина - тер.	844.810	1.282
10.	Лозе	2475.162	3.756
11.	Разсадник	1.675	0.003
12.	Изостав. тр. насаждения	19.808	0.030
13.	Ерозирано тр. нас.	773.063	1.173
14.	Ливада	7.000	0.011
15.	Изостав. ливада	27.375	0.042
16.	Ерозир. ливада	273.111	0.414
17.	Пасище, мера	8828.078	13.396
18.	Пасище с храсти	2013.125	3.055
19.	Машинна станция	60.485	0.092
20.	Стопански двор	56.213	0.085
21.	Др. призв. база	4.984	0.008
22.	Животнов. ферма	16.687	0.025
23.	Полски път	1462.404	2.219
24.	Прокар	31.428	0.048
25.	Др. селскостопански т.	544.224	0.826
26.	Др.сел. ст.тер.	2.270	0.003
27.	Храсти	1859.303	2.821
28.	Др. селскостопански т.	0.313	0.000
29.	Дървопроизв. пл.	17.241	0.026
30.	Залесена територия	2629.382	3.990
31.	Иглолистна гора	23.696	0.036
32.	Широколистна гора	11770.604	17.861
33.	Голина	9.548	0.014
34.	Сечище	75.872	0.115
35.	Обр. горска площ	235.037	0.357
36.	Поляна	31.321	0.048
37.	Горски път	49.740	0.075
38.	Просека	9.752	0.015
39.	Др. недървопр. ГП	92.855	0.141
40.	Горско пасище	3.974	0.006
41.	Жилищна територия	2001.676	3.037
42.	Производствен терен	91.966	0.140
43.	Гробище	16.240	0.025
44.	Вътрешна река	233.190	0.354
45.	Изк. водна площ	4.682	0.007
46.	Язовир	36.322	0.055
47.	Водоем	1.681	0.003
48.	Канал	5.759	0.009
49.	Канал	13.473	0.020
50.	Напоителен канал	248.446	0.377
51.	Отводнителен канал	0.412	0.001
52.	Подземни води	5.263	0.008
53.	Извор - каптиран	25.828	0.039

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

54.	Водостоп. съор.	48.546	0.074
55.	Път III кл.	71.719	0.109
56.	Път IV кл.	148.377	0.225
57.	Местен път	102.075	0.155
58.	Турист. База	2.197	0.003
59.	Скала	80.249	0.122
60.	Сипей	2.039	0.003
61.	Дере	491.643	0.746
62.	Овраг, промойна	24.786	0.038
63.	Яма	45.861	0.070
64.	Мочурище	61.988	0.094
65.	Пуст. необр. земя	64.546	0.098
66.	Утаител	32.885	0.050
67.	Сметище	10.137	0.015
	ВСИЧКО:	65902.667	100 %
	с. Бяла Река	Площ в дка	Площ в %
1.	Нива	6268.195	28.472
2.	Зеленчук. култура	4.252	0.019
3.	Изоставена нива	2949.479	13.397
4.	Овощна градина	161.101	0.732
5.	Лозе	547.456	2.487
6.	Ягодова градина	16.452	0.075
7.	Малини. Касис	39.562	0.180
8.	Гора в зем. земи	214.838	0.976
9.	Пасище, мера	1766.784	8.025
10.	Пасище с храсти	1500.064	6.814
11.	Стопански двор	21.347	0.097
12.	Стопански двор	30.296	0.138
13.	Др. призв. база	10.605	0.048
14.	Полски път	418.174	1.899
15.	Др. селскост. т	0.423	0.002
16.	Др. сел. ст. тер.	12.858	0.058
17.	Храсти	394.211	1.791
18.	Дървопроизв. пл.	6778.209	30.789
19.	Залесена територия	16.852	0.077
20.	Просека	13.215	0.060
21.	Населено място	525.731	2.388
22.	Др. жил терен	3.287	0.015
23.	Гробище	14.435	0.066
24.	Водно течение	133.153	0.605
25.	Вътрешна река	3.862	0.018
26.	Канал	49.671	0.226
27.	Водостоп. съор.	2.483	0.011
28.	Път III кл.	61.718	0.280
29.	Път IV кл.	53.237	0.242
30.	Местен път	2.156	0.010

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

31.	Съобщ. провод	0.500	0.002
32.	Дере	0.736	0.003
	ВСИЧКО:	22015.342	100 %
	с. Горско Косово	Площ в дка	Площ в %
1.	Нива	1526.734	6.688
2.	Др. изостав. нива	13.598	0.060
3.	Овощна градина	376.009	1.647
4.	Лозе	34.126	0.149
5.	Изостав. тр. нас.		
6.	Гора в зем. земи	19.520	0.086
7.	Ливада	117.266	0.514
8.	Използв. ливада	60.097	0.263
9.	Пасище, мера	1606.539	7.037
10.	Пасище с храсти	294.071	1.288
11.	Стопански двор	0.614	0.003
12.	Полски път	1.826	0.008
13.	Полски път	177.823	0.779
14.	Др. селскостоп. т.	8.557	0.037
15.	Др. сел. ст. тер.	13.078	0.057
16.	Др. селскостоп. т.	0.003	0.000
17.	Дървопроизв. пл.	9734.031	42.638
18.	Залесена територия	18.695	0.082
19.	Горски път	5.943	0.026
20.	Просека	11.521	0.050
21.	Населено място	356.980	1.564
22.	Жилищна територия	55.539	0.243
23.	Индивид. застр.	13.954	0.061
24.	Др. жил. терен	15.335	0.067
25.	Пр. ел. енергия	4.637	0.020
26.	Гробище	1.000	0.004
27.	Вътрешна река	40.550	0.178
28.	Изк. водна площ	7896.352	34.588
29.	Др. изк. водна площ	2.367	0.010
30.	Напоителен канал	2.809	0.012
31.	Водостоп. съор.	48.072	0.211
32.	Път III кл.	92.472	0.405
33.	Път IV кл.	0.190	0.001
34.	Местен път	0.571	0.003
35.	Съор. поддържане	4.582	0.020
36.	Електропровод	0.416	0.002
37.	Къмпинг, мотел	4.151	0.018
38.	Вилна зона		
39.	Турист. база	70.256	0.308
40.	Профилакториум	4.004	0.018
41.	Спортна база	0.965	0.004
42.	Скала	18.675	0.082

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

43.	Сипей	123.562	0.541
44.	Дере	52.021	0.228
	ВСИЧКО:	22829.511	100%
	с. Горско Калугерово	Площ в дка	Площ в %
1.	Нива	6443.993	42.289
2.	Наводнена нива	4.078	0.027
3.	Изоставена нива	216.320	1.420
4.	Засолена нива	5.608	0.037
5.	Др. изост. нива	0.387	0.003
6.	Овощна градина	11.200	0.073
7.	Лозе	475.626	3.121
8.	Изостав. тр. насаждения	497.443	3.264
9.	Гора в зем. земи	3.374	0.022
10.	Използв. ливада	110.092	0.722
11.	Пасище, мера	2111.348	13.856
12.	Пасище с храсти	158.233	1.038
13.	Стопански двор	1.183	0.008
14.	Селскост. склад	3.243	0.021
15.	Овцеферма	20.054	0.132
16.	Полски път	0.367	0.002
17.	Полски път	366.896	2.408
18.	Храсти	126.063	0.827
19.	Дървопроизв. пл.	89.479	0.587
20.	Залесена терит.	3527.903	23.152
21.	Просека	29.467	0.193
22.	Населено място	716.769	4.704
23.	Гробище	5.472	0.036
24.	Водостоп. съор.	35.712	0.234
25.	Път III кл.	80.873	0.531
26.	Дере	177.250	1.163
27.	Овраг, промойна	19.683	0.129
28.	Пуст. необр. земя		
	ВСИЧКО:	15238.116	100%
	с. Красно Градище	Площ в дка	Площ в %
1.	Нива	2967.860	34.174
2.	Изоставена нива	32.877	0.379
3.	Затревена нива	10.844	0.125
4.	Овощна градина	118.457	1.364
5.	Изостав. тр. нас.		
6.	Гора в зем. земи	417.426	4.807
7.	Пасище, мера	1499.427	17.265
8.	Пасище с храсти	538.081	6.196
9.	Полски път	138.531	1.595
10.	Др. селскост. т.	4.190	0.048
11.	Храсти	349.082	4.020
12.	Залесена територия	1964.773	22.624

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

13.	Широколистна гора	14.472	0.167
14.	Населено място	439.222	5.058
15.	Гробище	7.526	0.087
16.	Вътрешна река	93.270	1.074
17.	Напоителен канал	19.171	0.221
18.	Водостоп. съор.	8.952	0.103
19.	Път IV кл.	5.723	0.066
20.	Електропровод	0.310	0.004
21.	Дере	54.364	0.626
	ВСИЧКО:	8684.558	100%
	с. Коевци	Площ в дка	Площ в %
1.	Нива	9348.322	41.518
2.	Изоставена нива	1948.707	8.655
3.	Овощна градина	127.147	0.565
4.	Лозе	804.292	3.572
5.	Изостав. тр. насаждения		
6.	Гора в зем. земи	295.606	1.313
7.	Използв. ливада	844.926	3.753
8.	Пасище, мера	3197.362	14.200
9.	Пасище с храсти	96.560	0.429
10.	Стопански двор	0.813	0.004
11.	Стопански двор	94.540	0.420
12.	Полски път	455.816	2.024
13.	Прокар	1.955	0.009
14.	Др. селскост.т.	0.772	0.003
15.	Др. сел. ст.тер.	36.235	0.161
16.	Храсти	343.401	1.525
17.	Населено място	535.367	2.378
18.	Залесена терит.	31.051	0.138
19.	Широколистна гора	8.973	0.040
20.	Поляна	3.781	0.017
21.	Горски път	38.952	0.173
22.	Горски път	2.011	0.009
23.	Дървопроизв. пл.	4092.898	18.178
24.	Др. селищна тер.	2.967	0.013
25.	Водно течение	24.619	0.109
26.	Язовир	9.890	0.044
27.	Водостоп. съор.	1.550	0.007
28.	Път III кл.	33.080	0.147
29.	Път IV кл.	22.295	0.099
30.	Местен път	14.434	0.064
31.	Лесопарк	22.691	0.101
32.	Скала	37.744	0.168
33.	Дере	37.485	0.166
	ВСИЧКО:	22516.242	100%

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Селскостопански фонд

Земеделските територии заемат 82 430 дка от площите на общината.

Размер и структура на видовете земи,

включени в обхвата на общината:

Видове земеделски територии	Дка площ	% общ р-р
Ниви	49766,977	60,40
Трайни насаждения	21,565	0,02
Естествени ливади	594,941	0,74
Изоставена обработваема	5415,055	6,60
Мери и пасища	23609,672	28,40
Полски пътища	3021,837	3,84
Всичко	82430,047	100%

60,4% от земеделските земи са заети от ниви. Те заемат най-голяма част територия в обхвата на община Сухиндол. Делът на трайните насаждения заемат 0,02% от територията на общината. Не много голяма възискателност към почвата и нейната влажност, ранно встъпване в плододаване и сравнително дълъг живот, лозята биха били добра алтернатива на стопанска дейност. Те предполагат възможност за най-производително използване на ниските хълмисти и наклонени терени, както и почвеното разнообразие, характерно за района.

Почвено-климатичните условия в района на общината са благоприятни за отглеждането на лозя и овошки. Това определя необходимостта от информиране на селскостопанските производители за наличните възможности и за програмите, пред които биха могли да кандидатстват за кредитиране или безвъзмездна помощ за създаване на такива масиви.

Размерът на естествените ливади е 0,74% от всички земеделски територии. За осигуряване с фураж се използват най-вече земите, заети от мери и пасища. Техният дял е 28,4% от общия размер на земеделските територии.

Делът на изоставените обработваеми земи за общината е сравнително висок - те са 5415.055 декара, или 6.6% от земеделската територия.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Баланс по видове собственост на земеделските земи, гори и земи в ГФ

/по населени места/

N	ВИД СОБСТВЕНОСТ	ДКА	Общо
	Сухиндол		65902,667
1	Общинска	13310,547	
2	Държавна	8646,401	
3	Частна	43934,744	
4	На религиозни орг.	10,975	
	Бяла река		22015,342
1	Общинска	6437,336	
2	Държавна	2939,707	
3	Частна	12638,299	
4	На религиозни орг.	-	
	Горско Калугерово		14521,347
1	Общинска	2198,49	
2	Държавна	1171,21	
3	Частна	11151,647	
4	На религиозни орг.	-	
	Коевци		22516,242
1	Общинска	6063,963	
2	Държавна	2618,331	
3	Частна	13833,948	
4	На религиозни орг.	-	
	Горско Косово		22829,511
1	Общинска	2211,665	
2	Държавна	14702,349	
3	Частна	5915,497	
4	На религиозни орг.	-	
	Красно Градище		8684,558
1	Общинска	2735,238	
2	Държавна	1486,823	
3	Частна	4462,497	
4	На религиозни орг.	-	
	Общо		156469,667
1	Общинска	32957,239	
2	Държавна	31564,821	
3	Частна	91936,632	
4	На религиозни орг.	10,975	

Стопански сектор

Промисленост, малък и среден бизнес

Основните отрасли, които са се наложили през годините и се развиват и днес на територията на общината, са селскостопанското производство и

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

лозаровинарското производство. Ето защо тези отрасли са определящи за икономическото състояние и развитие в района. Основните сфери на действие, както и свързаните с тях дейности в тези насоки са следните:

о селскостопанското производство - растениевъдството и животновъдството, трайните насаждения - лозя и овощни градини;

о хранително-вкусовата промишленост - винопроизводството, хлебопроизводството, производството на слънчогледово масло, безалкохолни напитки, сладкарски изделия;

о сектор за услуги на населението - шивашки услуги, дървообработване, продажба на горива за моторни превозни средства и др. техника, ксерокс услуги, електротехнически услуги, услуги по ремонт на битова техника.

Селско стопанство

Климатичните особености и преобладаващите почвени типове са определящи за развитието на селското стопанство и в частност на земеделието като отрасъл на територията на Община Сухиндол.

Като основен проблем за общината се отчита остарелия сграден фонд и амортизираната земеделска техника, което неминуемо се отразява върху добива и качеството на произвежданата продукция.

Умерено-континенталният климат дава възможност за отглеждане на много култури - лозови насаждения, производство на висококачествено грозде (цвят, аромат, захари, киселини и др.), от което следва производството на висококачествени вина.

Основните зърнени култури, които се отглеждат в района са: пшеница, ечемик, овес, царевица за зърно и фураж, слънчоглед, зрял фасул, люцерна, тревни смеси от 3-4 компонента. От овощките най-често срещани са: ябълки, сливи, праскови, орехи, зарзали, а от зеленчуковите култури: пипер, домати, зеле, лук, чесън, моркови, магданоз и други.

Засети и рекултивирани култури в растениевъдството

в землището на общината:

Култури	Площ дка.
Пшеница	15100
Ечемик	3120
Слънчоглед	10200
Царевица за зърно	5800
Люцерна	970

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Лозя	948
Овощни насаждения	190

Земеделските производители от община Сухиндол констатираат много трудности при производството. Работи се на минимална печалба или без никаква печалба. Изразходват се доста средства за горива, минерални торове, препарати за растителна защита. Високите цени на резервните части за новите трактори, комбайни и друга техника също оказват влияние върху тяхната работа и цената на произведената продукция. Трудно се използват субсидиите и заемите от ДФ “Земеделие”. Разпръснатостта на отделните земи (ниви) на стопаните още повече увеличава разходите на произведената продукция. Отчита се висока степен на неинформираност или слаба информираност от страна на земеделските производители относно субсидиите и заемите, които могат да ползват от ДФ “Земеделие”, програмите на ЕС или други финансови донори.

Отглеждани животни на територията на община Сухиндол към 2013 г.

Вид животни	брой
Крави	335
Овце-майки	1120
Кози-майки	800
Свине - всички	190
Мулета и магарета	35
Зайци	100
Пчелни семейства	220
Птици - всичко	7330

В района се срещат също така и различни видове дивеч: сърни, елени, зайци, диви свине, яребици, фазани, гургулици и други. Типични представители на вредния дивеч са лисица, язовец, бялка и пор.

През последните години масово се размножава чакала, който унищожава не само полезния дивеч, но и в много случаи напада и домашни животни.

От влечугите се срещат обикновен гуцер, зелен гуцер, смок, пепелянка, слепок, водна змия, а от гризачите - полска мишка, домашна мишка, лалугер, невестулка.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В река Росица се срещат следните видове риба: шаран, кефал, лин, скобар и др., а в яз. “Ал. Стамболийски” се срещат още сом, щука, костур и др.

Производство на животински продукти за 2013 г.

Производство	Количество
Мляко	1422.42 т.
Месо	72.7 т.
Яйца	112 000 бр.
Пчелен мед	9.9 т

Продукцията от отрасъл селско стопанство за 2013 год. е произведена от фирми, еднолични търговци и домакинства.

Култура и туризъм

Култура

В околностите на град Сухиндол, при археологически проучвания са намерени находки, които свидетелстват за обитаването на тези територии от траки, римляни и славяни.

След Освобождението в Сухиндол се създават различни отрасли на икономиката: мелничарство, маслодобив, винопроизводство, предачество, производство на цигли. През 1911 г. заработва първата в района печатница. През 1909 год. сухиндолските лозари слагат основите на първата у нас и на Балканския полуостров лозарска кооперация “Гъмза”.

В навечерието на Освобождението, а и след това, Сухиндол е бил голямо културно средище за времето си. И днес в населените места развиват дейност читалища, които разполагат с библиотеки. Развива се художествена самодейност - към общината има фолклорни групи, танцов състав, детска духовна музика и др.

На територията на общината няма културни и исторически забележителности. Интерес представлява часовника в град Сухиндол. Идеята за неговото построяване възниква през 1888 г. Изработването на механизма се възлага на белгийската фирма “Жул Ван Ланкерс”. Часовникът е завършен през 1895 г. и се поддържа и до днес.

Традиционно за общината е ежегодно да се приема Календарен план за културните мероприятия, които се случват през годината на нейната територия. В него се отбелязва честването не само на националните празници, а и на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

традиционни местни празници. Такива са: Празника на града 14 февруари, който е и ден на лозаря и винопроизводителите, Илинден и др.

Всяка година традиционно се отбелязва празника Трифон Зарезан, свързан с лозарството и винопроизводството, тъй като Сухиндол е **винарски край**. Празнува се с атрактивен ритуал, зарязване и манифестация. Денят е обявен за празник на общината, това е единственото място в България, където 14 февруари се почита по този начин.

Туризм

Районът на общината няма ясно очертан туристически облик, предвид отдалечеността му от главни транспортни артерии, туристически обекти, исторически места и други атрактивни съоръжения.

Според регистъра за места за настаняване и заведения за хранене и развлечения в общината се намират следните обекти :

<i>Вид и адрес на обекта</i>	<i>Категория</i>	<i>Вид дейност - брой места</i>
БОНЕВАТА КЪЩА	1*	Места за настаняване - 4 легла
ПРИ ПОПА	1*	Заведения за хранене и развлечения - 40 места

Природните дадености и климатични условия в община Сухиндол са предпоставки за развитието на различни видове туризъм. Най-вече потенциалът на района позволява развитие на селски, екотуризъм и винен туризъм. Районът на общината няма функционираща туристическа инфраструктура, въпреки сравнително добрите дадености, които обаче не са използвани за развитието на този значим отрасъл. Районът около язовир "Александър Стамболийски" е подходящ за развитието на селски туризъм поради тишината, чистия въздух и красивата природа.

Къщите в селото, което е в непосредствена близост, притежават интересна архитектура и могат да бъдат ремонтирани и пригодени за малки семейни хотели. Ролята на общината би могла да се изрази в посредничество и подпомагане собствениците в привличането на капитали за ремонтването на сградите, както и в намирането на подходящи инвеститори, както от България, така и от чужбина.

Природни забележителности:

- Боаза - водопад на 3 км. от града, по посока на село Коевци.
- Римски път - останки - на 3 км. югозападно.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- "Сухиндолският връх" - изгаснал вулкан, северно от града.
- "Иванковец" - скала с характерен профил, даваща основния облик на панорамата на града.
- Язовир "Ал. Стамболийски" - замислен в периода между двете световни войни, строен през първата половина на 40-те години на 20 век под ръководството на немски инженери, довършен през 50-те години на 20 век в рамките на бригадирското движение. Първият голям язовир в България.
- "Селце" - останки от римско селище, на около 1 км южно. Каптажът на питейна вода, направен по времето на Римската империя, се използва и до днес.
- Останки от средновековен манастир, около 1 км източно.
- Винарска изба.
- Туристически обекти в града са църквата - "Свети апостоли Петър и Павел", построена през 1929 година и часовниковата кула от 1895 година.

Наличието на модерна и добре развита техническа и туристическа инфраструктура е необходимо условие за привличането на инвеститори в сферата на туризма, от една страна, а от друга за увеличаването на броя на туристите, желаещи да посетят красивите кътчета, намиращи се на територията на общината.

Лозарството и винарството са традиционни отрасли за община Сухиндол. **Природните ресурси** на региона оказват благоприятно въздействие за развитието на лозарството и отглеждането на висококачествено грозде. Вината с произход Сухиндол, обикновено носят престижни нюанси на стари вина. **Ловико Сухиндол** е приемник на най-старата лозаро-винарска кооперация в България, основана през 1909 година. Днес производството на изба Ловико Сухиндол надвишава 6 милиона литра качествени вина и ракии годишно, като 80% от продукцията е предназначена за износ за Русия, Латвия, Естония, Литва, Англия, Норвегия, Полша, САЩ, Канада. **Изба Сухиндол** се намира в северния лозарски район на България и се е специализирала в производството на вината Гъмза, Каберне Совиньон и Мерло. Избата също произвежда вина и ракии от Совиньон Блан, Шардоне, Мускат и други сортове грозде. Винените асортименти са много, покриващи масови вина, сортови вина, резерви и специални селекционни вина. Избата разполага също и с богата колекция енотечни вина.

Спорт

В град Сухиндол има стадион, спортна площадка и басейн. Необходимо е общината да предприеме мерки за подобряване на спортната база, да се построят още спортни площадки, да се пусне в експлоатация басейна и т.н. От важно значение е общината да съумее да привлече младите хора и да ги стимулира да участват в различни спортни мероприятия, дейности, състезания, които да се превърнат в традиция на територията ѝ.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Общински бюджет

Общинският бюджет със своята специфика и класификация е количествен финансов планов документ, представящ цялостната организация и взаимоотношения, в които участва общината по повод на ефективното изпълнение на дейността си. Основна форма на организация на местните финанси са: общинския бюджет, извънбюджетните сметки и фондове и финансите на общинските фирми.

Общинският бюджет се дефинира като самостоятелна финансова сметка за приходите и разходите на общината за една бюджетна година. Бюджетът се основава на оценки на очакваните приходи и разходи по дейността на общината за годишния период. Съставянето и изпълнението на бюджета се основава на следните принципи:

- о Единство - бюджетът обхваща всички дейности без тези, които имат стопански характер;
- о Балансираност - разходите по отделните дейности трябва да бъдат обезпечени с реално очаквани бюджетни приходи;
- о Законосъобразност - бюджетът на общината се разработва по нормативно определена бюджетна класификация;
- о Целесъобразност - бюджетът е обвързан с обхвата на местните компетенции;
- о Ефективност - минимизиране на разходите за постигане на определен положителен финансов резултат;
- о Ефикасност - предприемане на най-оптималните действия, гарантиращи постигането на планирания резултат;
- о Публичност - предоставяне на възможност на гражданите да участват в обсъждането на проектобюджета.

Основните финансови ресурси в общината се формират от:

- о собствени приходи в общинския бюджет;
- о постъпления от републиканския бюджет;
- о постъпления от извънбюджетни фондове.

Община Сухиндол е малка община, което до голяма степен определя многообразието и спецификата на бюджетните приходи, които постъпват в общината през съответната бюджетна година.

Човешки ресурси

Население и демографски процеси

Понастоящем населението на Община Сухиндол наброява около 2434 души, което представлява 0,97% от населението на областта. В община Сухиндол няма населени места, които да са обезлюдени, въпреки че територията не е гъсто населена. Средната гъстота е 15,45 д/ кв.км, при средна гъстота за областта 53,87 д/ кв.км. и за страната - 65,28 д/ кв.км.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Площ, гъстота на населението и населени места към 31.12.2013г.

Година	Район	Площ, кв. Км.	Гъстота на населението, ч/кв.км.	Населени места, бр.	Градове, бр.	Села, бр.
2013	България	111001,9	65,28	5333	242	5091
	Северен централен регион	17952	46,56	1049	48	1001
	Област Велико Търново	4662	53,87	336	14	322
	Община Сухиндол	157,55	15,45	6	1	5

Териториално разпределение на населението по възрастови групи и населени места към 31.02.2011г.

Области	Възрастови групи (в навършени години)						Общо трудоспособна възраст 18-64 към 31.12.2012г.
	Общини						
Населени места	Общо	0-9	10-14	15-19	20-64	65+	
СУХИНДОЛ	2 542	204	131	122	1 326	759	1 255
ГР.СУХИНДОЛ	1 810	163	102	106	1 029	410	
С.БЯЛА РЕКА	217	23	14	10	88	82	
С.ГОРСКО КАЛУГЕРОВО	113	2	2	1	40	68	
С.ГОРСКО КОСОВО	162	3	2	2	65	90	
С.КОЕВЦИ	149	6	6	1	59	77	
С.КРАСНО ГРАДИЩЕ	91	7	5	2	45	32	
ОБЩО ЗА СТРАНАТА	7364570	659806	315466	377585	4650316	1361397	

През последните години се наблюдава тенденция на намаляване на отрицателния естествен прираст на населението в община Сухиндол, като за

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

няколко години то намалява от -86 човека през 2010г. на -48 човека през 2013г.. Тази тенденция е обусловена от динамиката на раждаемостта, смъртността и от миграцията извън региона, причинена от съвкупност от фактори, основният от които е икономическото развитие в региона. Възрастовата структура на населението се характеризира със снижение на относителния дял на хората в трудоспособна възраст (49,37%), за сметка на увеличение на относителния дял на възрастните хора над 65 години (29,51%). Демографското състояние на населението в общината се характеризира с по-неблагоприятни показатели: висока обща смъртност с тенденция на намаляване (от 109 човека през 2010г. на 64 човека през 2013г.); значително намаление на раждаемостта (от 26 деца през 2012г. на 16 новородени през 2013г.) .

ЕСТЕСТВЕНО ДВИЖЕНИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО

Година	Живородени			Умрели			Естествен прираст			Население	Естествен прираст в проценти
	всичко	момчета	момичета	всичко	Мъже	жени	всичко	Мъже	жени		
2010	23	8	15	109	47	62	-86	-39	-47	2967	-2,9
2011	20	9	11	80	32	48	-60	-23	-37	2513	-2,39
2012	26	9	17	92	37	55	-66	-28	-38	2460	-2,68
2013	16	8	8	64	28	36	-48	-20	-28	2434	-1,97

Образование

Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование, местоживеене и общини

Общини	Общо	Степен на завършено образование				Никога непосещаваха училище	Дете
		Висше	средно	основно	начално и незавършено начално		
Велико Търново	83 851	22422	42292	13105	5688	238	106
Горна Оряховица	44049	7933	21 636	9893	4238	277	72
Елена	8864	963	3669	2660	1408	148	16
Златарица	3739	262	1436	1240	729	67	5
Лясковец	12712	1528	6657	3250	1204	54	19
Павликени	22603	2736	9437	7142	2982	268	38
Полски Тръмбеш	13625	1131	5059	5064	2239	107	25
Свищов	40911	6818	21202	9230	3430	182	49
Стражица	11767	780	4056	3983	2733	188	27
Сухиндол	2401	225	1064	739	335	31	7

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Важна характеристика на населението в общината е **образователното равнище**. За да се формулира стратегията на поведение в тази сфера е необходимо да се определи към какъв вид висшисти и специалисти има нужда в общината. С оглед на конкретните нужди, общината би трябвало да разработи собствен план за действие, включващ създаване на професионални условия за работа и живот на “силно дефицитни” специалисти, с цел привличането им отвън.

През 2011 г. образователната структура на населението в община Сухиндол е следната: най-висок относителен дял заема населението със средно образование- 44,3%, делът на жителите с основно образование е 30,8% и едва 9,4 % са с висше. Жителите с начално или незавършено начално и непосещаващите никога учебни заведения формират 15,3% от населението на общината.

Население на 7 и повече навършени години по степен на завършено образование, местоживееене и общини

Сухиндол		
Висше образование	225	9,4%
Средно образование	1064	44,3%
Основно образование	739	30,8%
Начално и незавършено начално	335	14,0%
Никога непосещавали училище	31	1,3%
Дете	7	0,3%

Що се отнася до грамотността на населението според статистически данни, грамотното население е 98,39% като относителния дял на неграмотните лица на 9 и повече навършени години е в размер на 1,61%.

Грамотност на населението на 9 и повече навършени години по пол

Общо	В т.ч. жени	Грамотни		Неграмотни	
		общо	В т.ч. Жени	общо	В т.ч. Жени
2 358	1 231	2 320	1 211	38	20

Икономическа активност на населението

Икономически активното население обхваща всички лица на 15 и повече навършени години, които са заети или безработни. Въпросите за икономическата активност на лицата се отнасят до положението им на пазара на труда през седмицата, предхождаща датата на преброяването.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Към 1.02.2011 г. в област Велико Търново има 109 932 икономически активни лица, или 48.1% от лицата на възраст 15 и повече навършени години. От тях 57 874 са мъже (52.6%), а 52 058 - жени (47.4%). Икономически неактивните лица на 15 и повече навършени години са 118 422, от които 51 577 са мъже (43.6%), а 66 845 - жени (56.4%).

Население на 15 и повече навършени години по икономическа активност и пол към 2011 г.*							
Сухиндол	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни		
		Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
	2207	827	478	349	1380	566	814

*НСИ

В община Сухиндол икономически активното население се равнява на 827 лица, докато неактивните наброяват 1380 лица, което е съответно 37,5% и 62,5% в относителен дял от населението.

Икономически неактивни лица на 15 и повече навършени години към 2011 г. *				
Общо	Икономически неактивни лица			
	Учащи и неработещи	Пенсионери	Лица, ангажирани само с домашни или семейни задължения	Други неактивни
1380	99	970	233	78

*НСИ

Най-висок дял при икономически неактивните лица, са пенсионерите /70%/, следвани от лицата, ангажирани само с домашни или семейни задължения /17%/. Учащите, неработещите и другите неактивни дообразуват групата, като се равняват на останалите 13%.

Икономически активни лица на 15 - 64 навършени години по пол към 2011 г.*						
Общо	Заети			Безработни		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
817	609	347	262	208	125	83

*НСИ

Заетите в община Сухиндол имат дял от 75% от икономически активното население, което прави равнище на безработни от 25%.

Население на 16 и повече навършени години със и без трайно намалена работоспособност или степен на увреждане към 2011 г. *

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Общо	В т.ч. Отговорили	Трайно намалена работоспособност или степен на увреждане				
		Няма	до 50%	от 50% до 70%	от 71% до 90%	над 90% (I-а група)
2 192	2 022	1 774	18	55	110	65

*НСИ

Броят на населението с намалена работоспособност и трайни увреждания е 248 лица, като това са 12,3% от отговорилите на доброволния въпрос в преброяванията на НСИ.

Към 31.12.2012г. относителният дял на населението в под трудоспособна възраст е 14.1 % или 364 човека. Най-голям относителен дял има групата на населението в трудоспособна възраст - 51 % от жителите на общината или това прави 1255 човека. Населението в над трудоспособна възраст - 34.9 % или това прави 859 човека от населението. Относително високият дял на хората в над трудоспособна възраст рефлектира върху местния икономическо потенциал и оказва неблагоприятно влияние върху икономическото развитие на общината.

Възрастова структура	Брой	Относителен дял, %
Под трудоспособна възраст	364	14,1
В трудоспособна възраст	1255	51
Над трудоспособна възраст	859	34,9
Полова структура		
Мъже	1172	47,6
Жени	1288	52,4

Общинска пътна мрежа

Транспортното обслужване на общинската територия се осъществява посредством пътна мрежа, свързваща както отделните населени места, така и осигуряваща връзката им със съседните общини. Общественият транспорт се осъществява чрез автобусни линии, които са собственост основно на автостопанствата в гр. Павликени и гр. Севлиево и други градове, тъй като на територията на община Сухиндол няма изградено собствено стопанство. Общата дължина на уличната мрежа в населените места на територията на Общината възлиза на 85 км. Изградената пътна мрежа е основно от третокласни и четвъртокласни пътища. Отстоянието от първостепенен шосеен път София - Севлиево - В. Търново - Варна е 30 км. Транспортното обслужване на общинската територия се осъществява посредством пътна мрежа, свързваща

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

както отделните населени места, така и осигуряваща връзката им със съседните общини. Общественият транспорт се осъществява чрез автобусни линии. Общата дължина на уличната мрежа в населените места на територията на Общината възлиза на 85 км.

Телекомуникации

Всички населени места в общината са оборудвани със съоръжения за извършване на пощенски, телефонни и радио услуги, осигурени са Internet-връзки. Всички населени места имат ефирно покритие с радио и телевизионен сигнал, като покритието със сигнал на лицензираните национални телевизии е 100 % за територията на цялата община. Територията на общината има покритие с мобилни комуникации на операторите Мобилтел, Глобул и Виваком.

Енергоснабдяване

На територията на общината енергийната система е на добро равнище. Всички населени места са електрифицирани. Електроснабдяването на консуматорите в общината се осъществява предимно от подстанцията гр. Павликени. Обслужването на населението се извършва от ЕНЕРГО-ПРО Варна ЕООД

Водоснабдяване

Територията на община Сухиндол се обслужва от ВиК „Йовковци” ООД град Велико Търново, район гр. Павликени. Във всички населени места на територията на общината има изградена водопроводна мрежа.

Канализация

Канализационната мрежа за отпадни води е изградена в гр. Сухиндол на около 50%. Изграждането на канализационна мрежа и отвеждането на отпадъчните води е проблем, решаването на който, ще доведе до повишаване качеството на живот на населението, подобряване инфраструктурата и ефективно опазване на околната среда.

Социална инфраструктура

Образователна инфраструктура

Учебните заведения, функциониращи на територията на общината се намират в град Сухиндол. От 1973 година в пет от населените места няма училища и учениците се извозват в град Сухиндол. Общината има три автобуса за извозването на тези ученици.

В гр. Сухиндол функционира средно общообразователно училище “Св. Кл. Охридски” разположено в две отделни сгради. Работи и целодневна детска градина “Соня”, както и детската ясла “Осми март”.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Посещаемостта е:

- о ученици от първи до 12 клас - 275 ученика;
- о детска градина 55 - 60 деца в три групи;
- о детска ясла - 13 деца в една група.

Осъществяващите се промени в образователната система засягат бъдещото демократизиране, хуманизиране и адаптиране към новите социално-икономически условия на образованието в общината. Във всички шест населени места на общината има изградени читалищни сгради и регистрирани читалищни настоятелства. Те са юридически лица с нестопанска цел по закона за народните читалища. Читалищното настоятелство се представлява от председател.

Здравеопазване

На територията на общината има регистрирани три индивидуални и една групова медицински практики. Медицинската помощ в рамките на община Сухиндол се осъществява от двама общопрактикуващи лекари и един стоматолог и техните помощници. Те имат договори за индивидуална практика за първична медицинска помощ със Здравната осигурителна каса. В това отношение недоволствата са много от страна на населението за нивото на обслужване в сферата на здравеопазването, както и от страна на лекарите за условията на работа и базата, която е на разположение.

Община Сухиндол			
Показатели	2010	2011	2012
Медицински кадри към 31.12.			
Лекари - общо	3	2	2
в т.ч. Общопрактикуващи¹	3	2	2
Лекари по дентална медицина	1	1	1
Медицински специалисти по здравни грижи	3	3	3

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2. АНАЛИЗ НА СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКОТО

СЪСТОЯНИЕ НА ОБЩИНАТА

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящият SWOT-анализ е разработен в рамките на *Дейност 2: Изготвяне на SWOT анализ, чрез който да се определи настоящото състояние на социално - икономическите процеси в общината и да бъдат определени група приоритети, които да са за следващия програмен период*, от договор с предмет „Провеждане на целево проучване и извършване на SWOT анализ в Община Сухиндол, както и преглед на основни стратегически документи на национално и регионално ниво, с цел установяване и конкретизиране приоритетните области, които трябва да бъдат определени в Общински план за развитие на Община Сухиндол (2014 г. - 2020 г.)”, част от изпълнението на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, финансиран по Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № 13-13-143 от 08.11.2013 г. Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013г.

Основната цел на настоящият анализ е да се определи състоянието на Община Сухиндол към месец май 2014 година. За постигането на тази основна цел е разработен настоящия SWOT-анализ, който включва прилагането на съвременни методи за експертни оценки на силните и слабите страни, на възможностите и заплахите, даващи ясна картина за състоянието на Община Сухиндол. По същество изготвеният SWOT анализ се опира изцяло на изпълнената Дейност 1 по договора, сключен между Община Сухиндол и „Агенция за развитие на човешките ресурси“ (АРЧР).

В оперативен аспект реализираният SWOT-анализ се основава на целенасочени оценки на природно - географската среда, екологията и нейните компоненти, човешките ресурси, социалната среда, култура и образование, здравеопазване, инфраструктурно развитие, икономическо развитие. За да се достигне до реалистична картина за силните и слабите страни на общината, както и възможностите и опасностите, които стоят пред нейното развитие и да се изведат точните препоръки за бъдещото ѝ развитие бе извършено целево проучване, сред представителите на местната власт, гражданското общество и бизнеса, както и бе събрана и анализирана информация от вторични източници.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

По същество главната цел на SWOT-анализа е да се извърши взаимнообвързана оценка на вътрешните за територията силни (Strengths) и слаби (Weaknesses) страни, както и на външните за съответната територия възможности (Opportunities) и заплахи (Threats). В световната практика SWOT-анализът се е утвърдил като задължителен елемент на стратегическото планиране. Значението на SWOT-анализа се подсилва и от факта, че той е регламентиран като задължителна процедура при всички планове и програми, свързани с усвояването на предприсъединителните и структурните фондове и инструменти на Европейския съюз. Резултатите от SWOT-анализа позволяват точно формулиране на приоритетите и целите за развитие на територията, както и периодична оценка на мястото и ролята на съответната територия в националното пространство. Също така резултатите от SWOT-анализа позволяват да се планират и реализират конкретни мерки за коригиране на състоянието. Сред елементите на анализа има взаимовръзки, които разкриват потенциала за развитие, а също и такива, които показват ограниченията (лимитиращите фактори) и проблемите, които предстои да бъдат преодолени.

Методологията на SWOT-анализа първоначално да се дефинират конкретните силни и слаби страни, а също и заплахите и възможностите, които се отнасят към Община Сухиндол, и след това да се установят връзките между тях, които от своя страна ще бъдат основата за разработване на новия общински план за развитие за периода 2014 - 2020 г. С оглед на това, конкретните цели и задачи на настоящия SWOT анализ са както следва:

1. Да проучи и анализира актуалния профил на Община Сухиндол;
2. Да определи основните положителни характеристики на Община Сухиндол постигнатите положителни резултати в икономическо, социално и културно отношение;
3. Да определи основните проблеми в развитието на Община Сухиндол, както и степента на тяхното негативно влияние;
4. Да идентифицира основните заплахи и степента на тяхната значимост за бъдещото развитие на Община Сухиндол;
5. Да очертае основните възможности за бъдещото развитие на Община Сухиндол;

SWOT АНАЛИЗ

1. *Географско положение, природно-ресурсен потенциал и околна среда*

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Много добро географско положение, включващо уникален смесен релеф; ▪ Благоприятен климат и съхранена природна среда; ▪ Сравнително богато многообразие на почвени типове, с добри характеристики; ▪ Съхранена чистота на въздуха и почвите; ▪ Наличие на достатъчно количество водни ресурси; ▪ Наличие на сравнително големи горски площи; ▪ Запазено многообразие на съществуващата флора и фауна; ▪ Липса на шумово замърсяване на цялата територия на общината; ▪ Изградена система за събиране на отпадъци, обхващаща цялата територия на община Сухиндол с договорено извозване до депо. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Липса на полезни изкопаеми; ▪ Местното население не осъзнава в достатъчна степен огромното преимущество на опазената околна среда; ▪ Липса на стратегически подход за управление на природните ресурси, включително биологичното разнообразие; ▪ Наличие на местни малки сметища с битови, отпадъци в резултат от селскостопанското производство и строителни такива; ▪ Липса на адекватна инфраструктура за управление на битовите отпадъчни води (пречиствателна станция); ▪ Частично изградена канализационна мрежа на територията на общината.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Възможности за разработване и реализиране на проекти, чието финансиране се осигурява от различните по характер европейски програми; ▪ Организиране и провеждане на превантивни дейности за осигуряване на климатичната сигурност; ▪ Реализиране на мерки за запазване и увеличаване на биологичното разнообразие; ▪ Трансфер и внедряване на технологии, пригодени за малки населени места за пречистване на отпадните води; ▪ Привличане на частни инвестиции в сферата на екологията. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Опасност от нерационално използване на основните природните ресурси - почва, водоизточници, горски масиви и др. ▪ При целенасочено и устойчиво развитие на туристическия продукт съществува опасност от влошаване на екологичните показатели; ▪ Неблагоприятна перспектива за влошаване на екологичните характеристики при реновиране и пускане в експлоатация на прилежащи до чашката на язовира сгради, без да са проектирани мерки и действия по почистване на отпадните води и управление на битовите отпадъци; ▪ Възможни природни рискове, застрашаващи живота на населението; нарушаване на биологичното разнообразие и качеството на средата поради наличието на много голям водоем. ▪ Административни и законодателни

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	пречки за реализиране политики за подобряване на околната среда.
--	--

2. Местна икономика и развитие на бизнес средата

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Опит и запазени традиции при конвенционалното селско стопанство; ▪ Наличие на достатъчен ресурс от обработваеми земи, подходящи за развитие на интензивно земеделие и животновъдство; ▪ Благоприятна среда за развитие на биоземеделие; ▪ Наличие на сравнително добри водни ресурси за извършване на напоителни дейности в селското стопанство; ▪ Природна среда с огромен туристически потенциал; ▪ Наличие на ясно изразен туристически атракцион - яз. Стамболийски; ▪ Близост до областния център и основна пътна артерия - главен път София - Варна; ▪ Сравнително активна политика на общинската администрация за подобряване на местната икономика. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Непълноценно използване на богатия туристически потенциал и неизграден капацитет за стимулиране развитието на туризма, липса на леглова база; ▪ Липса на каквато и да е маркетингова стратегия за развитие на туризма; ▪ Сравнително слаба квалификация на наличните човешки ресурси; ▪ Липса на мерки за привличане на външни за общината инвеститори; ▪ Липса на диверсификация в икономическите дейности - наличие на отраслово еднообразие; ▪ Част от обработваемите земи не се използват, което ограничава развитието на земеделието; ▪ Сравнително недобро състояние на земеделската техническа база; ▪ Липса на отрасли и производствени обединения (хоризонтални и вертикални), включително и Местна инициативна група (МИГ); ▪ Застаряваща транспортна и друга важна икономическа инфраструктура.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Пълноценно използване на добрите природо-географски условия за развитие и интензифициране на селското стопанство ▪ Развитие на всякакъв вид биоземеделие; ▪ Създаване на локални хоризонтални клъстърни в отраслите с потенциал за развитие - селско стопанство и туризъм; ▪ Наличие на свободни зони и сгради, които могат да бъдат използвани за бизнес начинания; ▪ Изграждане на малка бизнес 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Влошаваща се демографска структура на населението, с тенденция на обезлюдяване на цели райони; ▪ Силна зависимост на местната икономика от общинската и централната администрация; ▪ Не добро познаване на законодателната рамка и различните регулаторни механизми, от страна на частните предприемачи; ▪ Изтичане на капитали от общината и липса на реинвестиране.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<p>инфраструктура за производство на краен продукт на базата на селскостопанската продукция;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Създаване на условия за реализация на произведената продукция на основата на създадените клъстър при постигане на количества с търговски обеми; ▪ Създаване на специфичен туристически микс и провеждане на активна маркетингова политика за неговото промотиране; ▪ Разширяване/ създаване на възможните атракции и условия/бази за алтернативни форми на туризъм с цел обогатяване на туристическото преживяване; ▪ Повишаване квалификацията на местното население, с акцент придобиване на специфични умения; ▪ Разработване и реализиране на общински и предприемачески проекти, чрез използване на всички възможности за финансиране през периода 2014 - 2020 г.; ▪ Развитие на публично - частните партньорства. 	
---	--

3. Социална сфера, здравеопазване и човешки ресурси

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Активна политика на общинската администрация, чрез успешно разработване и реализиране на социални проекти за намаляване на дяла на безработните лица; ▪ Запазени и активно съществуващи средища на културно развитие и културно наследство - в лицето на местните читалища; ▪ Реализиране на проекти за създаване на условия за провеждане на масов спорт с регионално и национално участие, създаващо предпоставки за популяризиране на Сухиндол като 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Отрицателният естествен прираст в комбинация с отрицателен миграционен баланс е основен демографски проблем, водещ до постоянно намаляване на броя на икономически активното население, задълбочаване на процеса на застаряване на населението и намаляване на броя на учениците, учителите и училищата, което води до понижаване на достъпността до училищната мрежа в населените места; ▪ Ясно изразена концентрация на населението в общинския център;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<p>спортна дестинация.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Реализиране на проекти за подобряване и модернизиране на образователната инфраструктура; ▪ Сравнително устойчиво развитие на социални услуги в общността-предпоставка за подобряване качеството на живот на населението; ▪ Наличие на добри възможности за образование; ▪ Действаща етническа толерантност в региона; ▪ Сравнително слаба криминогенна обстановка и конкретно битова престъпност. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Високи нива на безработица, особено сред младите поколения, с тенденция този процес да продължи; ▪ Разминаване между образователен ценз (професия) и реалните нужди на пазара на труда, като се има предвид слабите възможности на самия пазар; ▪ Липса на стимулиращи мерки за насърчаване предприемачеството, особено сред младите хора; ▪ Слабо развити здравни услуги за населението; ▪ Неефективно използване на финансови средства от алтернативни източници за развитието на културата и креативността, поддържането на културните традиции в общината води до непълноценно използване на богатото недвижимо културно наследство и ограничава развитието на туризма; ▪ Липсата на театър/ гостуващи театрални постановки, кино ограничава възможностите на жителите за пълноценно включване в културния живот.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Проекти и инициативи за задържане на младото население в региона; ▪ Внедряването на добри практики в сферата на социалните услуги и образованието чрез транснационално сътрудничество и междуобщинско партньорство; ▪ Реализиране на мерки за подобряване на медицинското обслужване чрез неговото модернизиране и внедряване на допълващи форми; ▪ Мерки за интегриране на лицата от различните етнически групи, особено на ромската, чрез пълноценно използване на алтернативни европейски средства; ▪ Подобряване на образованието чрез инициативи и мероприятия в посока намаляване на отпадналите ученици, редуциране броя и дела на 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Задълбочаваща се демографска криза, оказваща неблагоприятно влияние върху възпроизводство на населението; ▪ Дълго продължаващо намаляване на икономическата активност на населението; ▪ Ниска конкурентоспособност на региона и населението в частност; ▪ Недостатъчна ангажираност на централната власт за намаляване на демографския срив ▪ Липса на достатъчни финансови средства за реализиране на проекти, насочени за подобряване на демографския потенциал, продължаващият социално-икономически упадък на периферните населени места и насърчаване на икономическата активност;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

<p>населението с основно и по-ниско образование и активно социално приобщаване;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Организиране и провеждане на краткосрочни образователни курсове, с цел придобиването на професионални умения, отговарящи на изискванията на пазара на труда; ▪ Използване на алтернативни форми на обучение и обучение през целия живот; ▪ Подобряване на компютърната грамотност на населението и улесняване достъпа до интернет; ▪ Развитие на НПО сектора в региона. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наличието на голям брой здравно неосигурени лица създава дефицити в здравната система и ограничава възможностите за подобряване на здравните услуги.
--	--

4. *Инфраструктурно развитие*

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Наличие на изградена общинска пътна мрежа, достъпна за населението; ▪ Сравнително добре поддържани основни пътни артерии; ▪ Добри гранични транспортни връзки със съседните общини; ▪ Активна политика по отношение подобряване състоянието на социалната и образователната инфраструктура; ▪ Близост до транспортни магистрали с национално значение (главен път и жп линия София - Варна); ▪ Наличие на водоснабдителна и канализационна мрежа, обхващащи сравнително голям процент от населението; ▪ Реализиране на общински проекти за развитие и модернизирание на обществената и социалната инфраструктура, включително образователната. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ В дълъг период от време не са отделяни финансови средства за поддържане на обществената и социалната инфраструктура, което е довело до влошаване на нейното физическо състояние към момента; ▪ На територията на общината няма изградени пречиствателни съоръжения; ▪ Липса на достатъчно средства за поддържане и развитие на пътната инфраструктура в малките и отдалечени населени места; ▪ Липса на достатъчно транспортни връзки с близките населени места, включително и със съседните общини; ▪ Неразвита мрежа за достъп до интернет; ▪ Недостатъчно инвестиции за развитие на инфраструктурата за разгръщане на туристическия потенциал; ▪ Липса или лошо състояние на наличната бизнес инфраструктура,

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

	която да привлече външни инвеститори.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Привличане на европейско и национално финансиране за рехабилитация и развитие на обществената и социалната инфраструктура; ▪ Развитие на основната и опосредстващата туристическа инфраструктура; ▪ Подобряване достъпа до интернет на цялата територия на общината; ▪ Изграждане на пречиствателна станция, отговаряща на мащаба на общината; ▪ Изграждане на канализационна мрежа за 100 % на населението в общината; ▪ Подобряване на транспортната свързаност, както вътрешната, така и междуобщинската; ▪ Създаване на напълно готова техническа документация за всички приоритетни проекти на общината. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Липса на достатъчно средства на общинско и национално ниво, необходими за финансиране на всички инфраструктурни проекти; ▪ Икономическа неефективност при реализация на инфраструктурни проекти в малки населени места с намаляващо население, като Община Сухиндол; ▪ Липса на яснота и конкретика по отношение на бъдещите възможности за инвестиции в инфраструктура от Оперативните програми 2014-2020г, което затруднява планирането и техническата подготовка.

5. Административен капацитет

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Стратегически подход на местната администрация за развитие на региона в дългосрочен аспект; ▪ Натрупан опит за управление на проекти, който е основен ресурс за бъдещи периоди; ▪ Развит добър диалог с икономическите и социални партньори, благоприятстващ комплексното развитие на общината; ▪ Приложени добри практики в областта на планирането и подготовката и реализирането на проекти и финансовото управление; ▪ Осъществени мерки за засилване на гражданското участие в местното самоуправление. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Незадоволително комплексно обслужване за гражданите и бизнеса; ▪ Недостатъчен административен капацитет за ефективно и ефикасно управление; ▪ Липса на съвременни информационни технологии в административното управление.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Внедряване на добри практики и обмяна на опит за допълнително повишаване на административния капацитет чрез междуобщински национални и транснационални проекти; ▪ Повишаване качеството на административния капацитет, модернизиране управлението за предоставяне на висококачествени публични услуги за гражданите и бизнеса чрез Оперативна програма „Добро управление” 2014-2020 в три главни направления: <ul style="list-style-type: none"> - повишаване на институционалния капацитет, ефективността и ефикасността на публичната администрация; - предоставяне на качествени услуги на гражданите и бизнеса и развитие на електронното управление; - ефективно и ефикасно усвояване на средствата от ЕС. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Неефективно усвояване на безвъзмездни средства в рамките на планов период 2014-2020г., поради недостатъчен административен капацитет; ▪ Влошаване на бизнес средата, поради качеството на предоставяните административни услуги. ▪ Липса на възможности за увеличаване на административния капацитет с подготвени експерти при наличие на по- голям брой проекти.

I. АНАЛИТИЧНА ЧАСТ И ИЗВОДИ

Видно от изготвеният SWOT-анализ е че, Община Сухиндол има реален потенциал за бъдещо развитие основно в областта на селското стопанство и туризма. Това следва да бъде водещ приоритет за реализацията на конкретни обществено значими политики, мерки и проекти с цел създаване на подходящи условия за развитие и популяризиране на общината като привлекателна за инвестиции дестинация.

Очертаните възможности за развитие на региона определено имат голям потенциал, а чрез неговото реализиране да се постигне не само повишаване на икономическите показатели, но и съществено нарастване на качеството на живот в Община Сухиндол. Разбира се това очаквано развитие следва да има своята структурираност и да бъде подчинено на определена организация. В действителност поостигането на това бъдещото развитие може да се осъществи, като се използва комбинация от следните основни подхода:

- Проектен подход - разработването и реализирането на проекти, чието финансиране да бъде осигурено от различни програми с национално,

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

европейско или друго по произход финансиране, е реална възможност за съществено подобряване на икономическите, социалните и културни показатели на Община Сухиндол;

- Инвестиционен подход - чрез активна и целенасочена политика, местната власт, частните предприемачи, неправителствените организации, а при определени условия и централната власт, играят съществена роля в предлагането, разработването и лобирането за осъществяване на местни и външни инвестиции и за привличане на финансови средства от фондове на Европейския съюз за осъществяване на инвестиционните проекти в Община Сухиндол;
- Ресурсен подход - максимално правилно използване на наличните ресурси и възможности от наличната техническа и социална инфраструктура, селското стопанство и туристическия потенциал, ще доведат до икономически просперитет в региона;

В оперативен аспект, въз основа на направения и по-горе представен SWOT- анализ на Община Сухиндол, могат да се направят следните основни препоръки за развитието на региона в периода 2014 - 2020 г.:

- ✓ Приоритетно да бъдат развивани два основни сектора в общинската икономика - селско стопанство и туризъм. И двата сектора имат неразкрит потенциал, който трябва да бъде осъществен в следващия програмен период;
- ✓ Да бъдат организирани и въведени стимули за развитие на алтернативно и биологично земеделие като въвеждане на политика за подпомагане производството на плодове и зеленчуци и осигуряване на пазар за продукцията;
- ✓ Да се реализират мерки за създаването на специфичен туристически продукт, включващ няколко вида туризъм, които напълно съответстват на потенциала и ресурсите на общината;
- ✓ Да се разработи и осъществи маркетингова стратегия за развитието на туризма и включените в него специфични продукти;
- ✓ Да се реализират инфраструктурни проекти, които пряко и косвено ще доведат до материализиране на потенциала на общината в селското стопанство и туризма;
- ✓ Да се продължи започнатото през периода 2007 - 2013 г. развитие на социалната и обществена инфраструктура;
- ✓ Да се въведе практика за информиране на местното общество за възможности за финансиране от Европейски фондове и процедури за

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- кандидатстване по европейски програми, предимно свързани с развитие на земеделие, конкурентоспособност и квалификация;
- ✓ Да се въведат различни по вид, включително финансови стимули за инвестиране в селско стопанство, туризма и преработвателна промишленост;
 - ✓ Да се въведат практики за партньорство между бизнеса, местната власт и неправителствения сектор;
 - ✓ Да бъдат подпомогнати във всяко едно отношение всички инициативи за създаване на местни икономически обединения, включително клъстерни мрежи и местна инициативна група (МИГ);
 - ✓ Да се предприемат мерки за благоустрояване на населените места и развитие на обществената инфраструктура, чрез финансиране от фондовете на ЕС, националния бюджет и други възможни донори;
 - ✓ Да има активно участие в програмата за трансгранично сътрудничество България - Румъния, предвид географското разположение на Община Сухиндол;
 - ✓ Да се предприемат мерки за инвестиране в създаване на съвременни медицински центрове, чрез осигуряване на необходимите условия за лечение;
 - ✓ Да се направи рехабилитация на съществуващата пътна мрежа;
 - ✓ Да се започне поетапно обновяване и развитие на ВиК мрежата, както и изграждането на пречиствателна станция, отговаряща на нуждите на региона;
 - ✓ Да се предприемат действия за въвеждане на електронното управление, чрез въвеждане на съвременните информационни технологии;
 - ✓ Да се предприемат действия за създаването на реални публично - частни партньорства във всяка една сфера;

III. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ ЗА ПЕРИОДА 2014-2020

1. СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА ЗА ПЛАНИРАНЕ И ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ (2014-2020) И ПРИЕМСТВЕНОСТ

Като документ за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на местно ниво, Общинския план за развитие на община Сухиндол за периода 2014-2020г. е разработен в съответствие с предвижданията на „Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Областна стратегия за развитие на област В. Търново (2014-2020) г., Регионалният план за развитие на Северен централен район (2014-2020), Националната стратегия за регионално развитие (2012-2022), Националната програма за реформи (2011-2015), Националната програма за развитие България 2020, стратегията „Европа 2020“ от една страна и от друга Общинският план за развитие на община Сухиндол за периода 2007-2013, актуализацията му и секторните местни стратегии от гледна точка на приемствеността им. Взета е предвид и макрорегионалната Дунавска стратегия и Стратегията за развитие на Трансграничния регион Румъния- България.

1.1. Съответствие с целите и приоритетите на ЕС в областта на регионалната политика и Регионалната политика на ЕС, наречена още кохезионна политика:

Основният стратегически документ на ниво Европейски съюз, който задава рамката на развитието му до 2020 е стратегията „Европа 2020“, на чиято база всички държави-членки на ЕС и техните райони работят за очертаване политиките си за развитие, като част от общ механизъм за обединяване на целите им с целите на европейско ниво. Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж адресира очакваните резултати на развитието до 2020 г. по отношение на заетостта, иновациите, образованието, борбата с глобалните заплахи от климатични промени, енергийна зависимост и бедността.

В рамките на стратегията са маркирани 5 стратегически цели с конкретните количествени индикатори за постигането им:

1. Трудова заетост (работа за 75 % от хората на възраст между 20 и 64 години)

2. НИРД и иновации (инвестиране на 3 % от БВП на ЕС (публичен и частен сектор взети заедно в научноизследователска и развойна дейност и иновации)

3. Климатични промени и енергия (намаление на емисиите на парникови газове с 20 % (или дори с 30 %, ако бъдат изпълнени условията) спрямо 1990 г., добиване на 20 % от енергията от възобновяеми енергийни източници, увеличаване на енергийната ефективност с 20 %.

4. Образование (намаление на процента на преждевременно напусналите училище - под 10 %, поне 40 % от 30-34-годишните със завършено висше образование)

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

5. Бедност и социално изключване (поне 20 милиона по-малко бедни или застрашени от бедност и социално изключване хора).

Общинският план за развитие на община Сухиндол ще допринесе в най-голяма степен за постигането на цели 1, 4 и 5. В рамките на периода 2014-2020 Кохезионната политика на ЕС подкрепя създаването на работни места, конкурентоспособността, икономическия растеж, подобряването на качеството на живот и устойчивото развитие. Целта на регионалната политика е да се намалят значителните икономически, социални и териториални различия, които все още съществуват между европейските региони.

Регламент No 1303/2013 на ЕС, определящ общата рамка на ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд посочва рамка, нединадесет тематични цели, чрез които да се допринесе за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж:

- 1) засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите;
- 2) подобряване на достъпа до ИКТ и на тяхното използване и качество;
- 3) повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР), и на сектора на рибарството и аквакултурите (за ЕФМДР);
- 4) подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори;
- 5) насърчаване на адаптацията към изменението на климата и превенцията и управлението на риска;
- 6) съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност;
- 7) насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури;
- 8) насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила;
- 9) насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация;
- 10) инвестиции в образованието, обучението, включително професионално обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

11) повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и допринасяне за ефективна публична администрация. С оглед на откритите характеристики на община Сухиндол в икономическия и социален анализ, настоящият стратегически документ е насочен най-вече към следните тематични цели: ТЦ 3 и 4, ТЦ 6 и групата ТЦ 7-11.

Разработването на Общинския план за развитие е съобразен и с изискването за тематична концентрация, която да предопредели ясен фокус на прилаганите политики и произтичащите от тях приоритети, стратегически цели и съответстващите им мерки, като част от тематичните цели се определят и логически са включени като хоризонтални. В този контекст са целите, които касаят екологичните измерения и борбата с бедността.

1.2. Съответствие с проект на Споразумение за партньорство на Република България очертаващо помощта от Европейските Структурни и Инвестиционни фондове за периода 2014-2020 г.

Политиката на сближаване на ЕС за периода 2014-2020 г. чрез Общата стратегическа рамка на практика осигурява единен източник с насоки за всички пет европейски фонда (ЕФРР, ЕСФ, Кохезионен фонд, ЕЗФРСР и ЕФМДР). Националните, регионалните и местни власти, спазвайки принципа на партньорство, използват тази рамка като основа за изготвяне на стратегия за Споразумение за партньорство, поемайки ангажимент за принос към постигането на общоевропейските цели в стратегия Европа 2020 и Стратегията на ЕС за Дунавския регион.

Имайки предвид заключенията от анализа на различията, потребностите за развитие и потенциала за растеж в Споразумението за партньорство на България, са формулирани четири стратегически взаимно-допълващи се приоритети за финансиране: три по направленията на стратегията Европа 2020 за приобщаващ, интелигентен и устойчив растеж; един с хоризонтален характер, както и едно стратегическо териториално измерение:

1. Стратегически приоритет 1: Образование, квалификация и заетост за приобщаващ растеж

2. Стратегически приоритет 2: Научни изследвания, иновации и инвестиции за интелигентен растеж

3. Стратегически приоритет 3: Свързаност и зелена икономика за устойчив растеж

4. Стратегически приоритет 4 (хоризонтален): Добро управление и достъп до качествени обществени услуги

5. Стратегическо измерение (териториално): Пространствено измерение и политики за местно развитие:

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

а) интервенции според спецификата на териториите (градовете, селските райони, териториите, зависими от рибарството, територии с туристически потенциал);

б) допълнително териториално измерение на секторните политики при програмирането, приложимо в различна степен за всички приоритети за финансиране (напр. здравна, образователна, социална, екологична инфраструктура от регионално и местно значение).

Стратегическата рамка на ОПР на община Сухиндол (2014-2020г.) е хармонизирана с посочените цели.

1.3. Съответствие с Националната програма за развитие България 2020.

Като интегриран рамков документ, който очертава политиките за развитие на България за периода до 2020 г. в пълно съответствие със стратегията **Европа 2020**, Националната програма за развитие България 2020, обхваща пълния спектър от действия на правителството за социално-икономическото развитие на страната. Програмата служи за отправна точка при разработването на програмни документи за целите на достъпа до конкретен финансов ресурс. Програмата поставя постигането на три основни цели:

а). Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване.

б). Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.

в). Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

За постигането на целите са определени осем приоритета на националната политика за развитие:

1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила.

2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване.

3. Постигане на устойчиво интегрирано развитие и използване на местния потенциал.

4. Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

5. Подкрепа на иновационните и инвестиционните дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката

6. Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса.

7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност.

8. Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.

Чрез изпълнението на плана най-съществени ще бъдат ефектите по отношение качеството на образованието, обучението и характеристиките на работната сила, намаляването на бедността и насърчаването на социалното включване, както и подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари. Повишаването на конкурентоспособността на икономиката ще бъде по-скоро резултат от подпомагането на устойчивото развитие на местния бизнес и привличането на външни инвестиции, отколкото от дейностите, свързани с НИРД, поради ограничените възможности за развитие на иновациите.

Общинският план за развитие на община Сухиндол ще допринесе в най-голяма степен за постигането на приоритети 2,3,4, и 6.

1.4. Съответствие с Националната програма за реформи (2011-2015 г.)

Национална програма за реформи на Република България (2011-2015 г.) е изготвена в изпълнение на одобрената от Европейския съвет през юни 2010 г. стратегия „Европа 2020” и в съответствие с новия инструмент за по-добра координация на икономическите политики в рамките на Европейския съюз, т. нар. „Европейски семестър”. Програмата е насочена към ключови въпроси с приоритетен характер, като изхожда от текущите нужди и предизвикателства пред малка и отворена икономика като българската, която, с цел да успее по-бързо да излезе от настоящата криза, следва изцяло да преориентира политиката си към повишаване на конкурентоспособността, опирайки се на интелигентна специализация, така че в максимална степен да се възползва от икономическото възстановяване на своите основни търговски партньори и наличен потенциал. Предвид изходната позиция на страната е твърде трудно да се определят само няколко приоритетни области, където да бъдат насочени усилията на икономическата политика. И все пак, като такива биха могли да бъдат посочени:

1. По-добра инфраструктура - по-добра свързаност с Европа, устойчиви и конкурентоспособни региони, с достъпни услуги и по-добра свързаност помежду им и с по-слабо развитите територии, запазване и утвърждаване на българското културно-историческо наследство и природно богатство;

2. Конкурентоспособна младеж - намаляване на дела на рано напусналите училище, увеличаване броя на младите хора, завършили висше образование, стимулиране на младите учени, реализация на младите хора в България;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

3. По-добра бизнес среда в ЕС - най-ниска данъчна тежест за бизнеса и домакинствата в ЕС, по-висока заетост, повече инвестиции (вкл. в НИРД и иновации), фискална стабилност;

4. По-голямо доверие в държавните институции - ефективна съдебна система и гарантиране на върховенството на закона, защита на интересите на гражданите и бизнеса, социална справедливост и сигурност.

Настоящият документ акцентира най-вече върху първата приоритетна област.

1.5. Съответствие с Националната концепция за пространствено развитие (2013-2025 г.)

НКПР е средносрочен документ с период на действие от 2013 до 2025 г. за подпомагане на правилното насочване на средствата по оперативните програми в следващия програмен период от 2014-2020 г. към зони с натрупани диспропорции, но и към такива с най-подходящи условия и неизползван потенциал. В документа са отчетени най-важните приоритети в транспортно-комуникационната и инженерно-техническата инфраструктура, които са от изключително значение за обвързаността на страната със съседните страни и региони и за отварянето на страната към глобализацията се свят.

Съгласно избраната визия са очертани следните стратегическите цели на НКПР:

1. Стратегическа Цел 1 “Интегриране в европейското пространство”;
2. Стратегическа Цел 2 “Полицентрично териториално развитие”;
3. Стратегическа Цел 3 “Пространствена свързаност и достъп до услуги”;
4. Стратегическа Цел 4 “Съхранено природно и културно наследство”;
5. Стратегическа Цел 5 “Стимулирано развитие на специфични територии” (крайбрежни Черноморски, крайбрежни Дунавски, планински гранични и периферни);
6. Стратегическа Цел 6 “Конкурентноспособност чрез зони за растеж и иновации”.

Стратегическата рамка на общинския план за развитие адресира в пълна степен посочените стратегически цели.

1.6. Съответствие с Националната стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.)

Националната стратегия за регионално развитие (НСРР) (2012 - 2022 г.) е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране. С оглед на изходното състояние са определени четири стратегически цели:

1. Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда.
2. Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие и реализация на човешкия капитал.
3. Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество.
4. Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

Стратегическата рамка на ОПР на община Сухиндол (2014-2020г.) ще допринесе за постигането на всички посочени цели.

1.7. Регионален план за развитие на Северен централен район от ниво 2 за периода 2014-2020г.

Особено важно е да се подчертае, че Регионалният план за развитие на Северен централен район 2014-2020 г има практическата задача да конкретизира и синхронизира стратегическите постановки на два фундаментални за региона документа-„Стратегията на Европейския съюз за региона на река Дунав“ и „Националната стратегия за регионално развитие 2012-2020“ и по този начин да очертае рамката за разработване на областните стратегии и общинските планове (в рамките на района) за следващия планов период.

В този смисъл РПР на СЦР възприема като водещи ориентири при определянето на стратегическите цели мотото на българската позиция по разработването и прилагането на Дунавската стратегия „Отключване на потенциала“ и близката до него Главна стратегическа цел на НСРР „Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие, базирано на използване на местния потенциал и сближаване на районите в икономически, социален и териториален аспект.“ Тези формулировки са в пълно съзвучие с философията на една от същностните политики на Европейския съюз-политиката на сближаване.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол“, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Нейната задача е „да превърне приоритетите и целите на Стратегията „Европа 2020“ в инвестиционни намерения“. Както е заложено в НСРР, сближаването има три измерения- икономическо, социално и териториално. Същевременно то има, също така, три нива на проявление-европейско (с регионите на ЕС), национално (между българските райони) и вътрешно-регионално- между общините в СЦР.

Визираните стратегически цели в Регионален план за развитие на Северен централен район са както следва:

Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване-достигане на средните нива на заетост, производителност на труда и приложение на иновации в икономиката, характерни за районите от Дунавското пространство;

Стратегическа цел 2: Социално сближаване- преодоляване на междурегионалните и вътрешнорегионални различия в социалната сфера и ограничаване на риска от социална изолация;

Стратегическа цел 3: Териториално сближаване- свързаност и балансирано, интегрирано и устойчиво развитие на територията и населените места;

Стратегическа цел 4: Опазване на околната среда, съобразно предизвикателствата на климатичните промени и прилагане на европейските и национални стандарти за ограничаване на замърсяването и енергоемкостта и стимулиране развитието на добив на енергия от ВЕИ.

Общинският план за развитие на община Сухиндол хармонира в степен, допустима по отношение на обективните дадености.

1.8. Съответствие с Областна стратегия за развитие на област Велико Търново (2014-2020 г.)

Посоченият документ цели главно да постигне висока степен на социално-икономическо развитие на област Велико Търново в условията на устойчиво и балансирано развитие на районите в Република България и си поставя следните стратегически цели:

Стратегическа цел 1: „Икономически растеж с по-високи темпове от средните за страната“;

Стратегическа цел 2: „Социална сигурност, равнопоставеност и перспективност“;

Стратегическа цел 3: „Съвременни инфраструктури, висококачествени комунални услуги, уникално културно наследство и съхранена околна среда“;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол“, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Стратегическа цел 4: „Добро планиране и управление, сътрудничество и междуобщинско коопериране“.

ОПР на община Сухиндол директно допринася за постигане на целите на областната стратегия, като отчита посочените приоритети за развитие, интегрирайки решенията на областната стратегия, съобразявайки се със спецификите на местно ниво.

1.9. Съответствие със Дунавската стратегия и стратегията за икономическо развитие на трансграничния регион България - Румъния.

По отношение на отключване на потенциала, намаляване на транснационалните различия, интегриран подход при решаване на предизвикателствата, имайки предвид потенциала на региона, ОПР на община Сухиндол допринася за хармонизиране с основните направления за интервенция най-вече в развитието на местен туристически продукт при опазване на околната среда, съчетано с местно произведени храни.

1.10. Приемственост с Общинския план за развитие на община Сухиндол (2007 - 2013 г.).

В настоящия документ се доразвиват целите и приоритетите от Общинския план за развитие на община Сухиндол (2007 - 2013 г.), като се отчита вече направеното в предходния период както и стартираните и в процес на реализация към момента проекти, които имат въздействие върху местния потенциал и допринасят за нови възможности пред развитието на общината.

2. ИЗПОЛЗВАНИ ПРИНЦИПИ

Изготвянето на стратегическия документ е хармонизирано със затвърдени принципи на стратегическо планиране на местното развитие, основни, от които са:

1. Обвързаност на планираните мерки помежду си за съвместно подобряване на местното развитие;
2. Съответствие с принципите и правилата за прилагане на структурните инструменти в областта на регионалната политика на ЕС;
3. Координация и съгласуваност с европейските, националните и местните политики, опазване и подобряване на околната среда и равните възможности;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол“, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

4. Информираност и публичност на процесите на планиране и програмиране, финансиране, изпълнение, наблюдение и оценка в областта на интегрираното регионално и местно развитие;

5. Съфинансиране и допълняемост на местните собствени финансови ресурси за развитие със средства от държавния бюджет, фондовете на ЕС и други публични и частни източници;

6. Концентрация на усилията, човешките ресурси и финансовите средства за осъществяване на набелязаните в стратегията цели;

7. Отвореност за допълнения и адаптивност на стратегическите намерения към бързо променящите се условия на средата, в която ще се реализира стратегията;

8. Партньорство между всички институции, заинтересовани лица и структури на гражданското общество в процеса на реализиране на стратегическите намерения.

3. ПОДХОД

Стратегическите цели показват посоката за развитие, за времевия хоризонт на стратегията в основните проблемни области - социална сфера, икономическо развитие, околна среда, инфраструктура и др. Секторните анализи и SWOT-анализът очертаха голям брой проблеми и възможности за социално-икономическото развитие на община Сухиндол. От друга страна ограничеността на възможностите и ресурсите налага съсредоточаване на усилията по приоритети. Изборът на приоритети за устойчивото и балансирано развитие на общината бе подчинено на няколко важни критерия като надграждане на силните страни и изграждане на конкурентни предимства на национално ниво, острота на регистрираните проблеми, неотложност на разрешаването на проблемите, налични възможности за решаването на проблемите, връзка на дадения проблем с други проблеми. В рамките на всеки приоритет са формулирани специфични цели и мерки, включващи сходни по характер конкретни операции, насочени към постигането на дефинираните в стратегията цели. Планираните мерки ще надградят и подчертаят силните характеристики и се стремят да преобразуват и преодолеят слабостите, очертани в SWOT-анализа, използвайки потенциала на региона. Предвид относително ограничения потенциал са идентифицирани възможности за координирани действия с други общини и регион с по-голям обхват, основно

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

за развитието на туристически продукт за постигане на интернационален обхват на резултата.

4. ВИЗИЯ

Приетата визия, представляваща желаното и постижимо състояние на община Сухиндол към 2020 г. и определяща рамката за реализация на плана е следната:

Община Сухиндол- привлекателно място за живот с условия за развитие на личността и икономическата активност при наличие на запазена околна среда и самобитност.

Предложеният стратегически документ има за задача да фокусира управленските процеси и да даде рамката за използването на наличните и привлечените ресурси по такъв начин, че община Сухиндол да създаде условия за стимулиране на икономическата си жизнеспособност и да заеме подобавашо място в област Велико Търново, да създаде собствени конкурентни предимства на базата на настоящия си потенциал.

Общата цел за развитие в периода 2014 - 2020 г. е разгръщане на потенциала и привлекателността на община Сухиндол за живот с повишен стандарт, изградени местни конкурентни предимства на основата на обективните дадености, създадени условия за повишена заетост с разгръщане на възможностите на човешките ресурси за икономическа активност на основата на изградена бизнес, развлекателна и социална инфраструктура в населените места на Общината.

Стратегически цели въз основа на набелязаната обща цел:

Стратегическа цел 1: Създаване на условия за стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентни предимства на местния потенциал.

Във фокуса на първата стратегическа цел попада развитието на потенциала на общината за създаване на туристически продукт с акцент върху алтернативните му форми. За някои от тях са направени стъпки, програмирани в рамките на предходния ОПР, които се надграждат и доразвиват в настоящия. Стремешт е да се създадат условия както за привличане на туристи, така и за привличане и активизиране на инвеститори- местни и външни (от национален мащаб и чуждестранни). Имайки предвид интегрирания подход при създаването на условия за стимулиране на местната икономика, се предвиждат

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

мерки за подпомагане и развитие на традиционна селскостопанска продукция, основно плодове и зеленчуци, свързана и с нуждите на туризма.

Второто основно направление във рамките на първата стратегическа цел е създаване на условия, в това число малка бизнес инфраструктура за подпомагане съхраняването/ преработката / реализацията на произведената селскостопанска продукция, което ще доведе до ръст на производството на традиционни селскостопански продукти. Така предложените мерки кореспондират с констатираната липса на възможности за съхранение, преработка и реализация на местното селскостопанско производство, с изключение на винопроизводството.

Стратегическа цел 2: Повишаване качеството на човешките ресурси и равнището на заетост:

Фокусът на втората стратегическа цел на ОПР на Община Сухиндол е поставен върху комплексното развитие на човешките ресурси. Залагането на така формулираната стратегическа цел в областта на развитието на човешките ресурси се обосновава с необходимостта от решаване на констатираните, продължително проявяващи се проблеми в социалното развитие. Тези проблеми са свързани с: негативното демографско развитие на община Сухиндол и свързания с това процес на обезлюдяване на територията; влошените характеристики на населението - възрастова, етническа и образователна структура; неблагоприятните на пазара на труда в района по отношение качеството на работната сила, неголемите възможности за използване на трудовия потенциал, високото равнище на безработица и др.; степента на развитост на социалната инфраструктура и възможностите за задоволяване на социалните потребности на населението; наличието на изразени различия в социалните условия между общинския център и населените места от общината.

Същевременно, посочената стратегическа цел е насочена към създаване на условия за по-ефективно използване на наличните човешки ресурси, на потенциала на изградената и на предвидената за изграждане нова социална инфраструктура за постигане на целите на интегрираното развитие на общината през следващия програмен период.

Стратегическата цел включва един основен приоритет, който обхваща една твърде широка, разнообразна, но в същото време комплексна тематика и се нуждае от интегрирани дейности и проекти.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Стратегическа цел 3: Подобряване на инфраструктурата и свързаността на териториите съобразно околната среда и начина на живот.

Устойчивото развитие и достъпът до териториите е не само основна политика на Европейския съюз, но и допринася за комплексното социално-икономическо развитие.

Определен е един приоритет, който да допринесе за постигането на целта - изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано и интелигентно пространствено развитие и опазване на околната среда.

Стратегическа цел 4: Ефективно управление с широко гражданско участие

Подобряването на институционалния капацитет и достъпа до ефективни публични услуги са необходими условия за създаването на благоприятна бизнес и социална среда за по-висока конкурентноспособност, социално сближаване и икономически растеж. Качествените и ефективни обществени услуги за гражданите и бизнеса, както и ефективността на администрацията все още имат поле за разгръщане в община Сухиндол.

Изведен е един приоритет за допринасяне постигането на целта - добро управление в полза на местната общност и бизнеса с привличане на широко гражданско участие при решаване на проблемите.

5. ПРИОРИТЕТИ

Предвид поставените стратегически цели, силните и слаби страни на община Сухиндол са определени няколко приоритетни области, където ще бъдат насочени усилията на социално-икономическата политика за устойчиво и балансирано развитие. Това са следните приоритети:

Приоритет 1 - Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма;

Приоритет 2 - Повишаване на конкурентноспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението;

Приоритет 3 - Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места;

Приоритет 4 - Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда;

Приоритет 5 - Добро управление в полза на местната общност и бизнеса.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 1 - Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма

Туризмът може да се утвърди като основен компенсатор на негативните предизвикателства на продължаващата финансово-икономическа криза, обезлюдяването на малките населени места и деградацията на местните общности.

Имайки предвид липсата на индустриално производство, изключително концентрирана преработвателна промишленост във винопроизводството, в община Сухиндол развитието на туристическия сектор и на свързаното с него екологично земеделие и животновъдство са без алтернатива. На територията на общината има богати и разнообразни природни туристически ресурси, които предопределят развитието на ефективни видове и форми туристически дейности с висока добавена стойност.

Развитието на сектора с акцент върху алтернативните форми създава привлекателни работни места за младите хора и е средство за преодоляване на повсеместния проблем с младежката безработица. Приоритетът включва специфични цели, постигането на които ще допринесе за устойчивото развитие на туризма.

Приоритет 2 - Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението

Усилията ще бъдат фокусирани върху предоставянето на целенасочена подкрепа и съдействие за съществуващия малък и среден бизнес, повишаване на предприемаческата активност на местно ниво за създаването на нови малки и средни предприятия. По този начин създаването/привличането на нови предприятия ще има директен ефект върху повишаването на местната заетост, увеличаването на разполагаемите доходи на населението и засилването на тяхната мотивация да останат в общината. Основният акцент за създаването/привличането на нови МСП в община Сухиндол се поставя върху преработвателната промишленост на основата на традиционното селскостопанско производство, както и на обслужващи туристическия продукт фирми.

Приоритетът включва специфични цели, постигането на които ще доведе до синергичен ефект с Приоритет 1

Приоритет 3 - Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мерките в него са ориентирани към разширяване на достъпа до качествено образование; постигане на по-голяма гъвкавост на образователната система спрямо промените в пазара на труда, със създаване на възможност за учене през целия живот, особено под формата на електронно базирани форми; създаване на условия за качествена заетост, гарантираща социално включване; изграждане на адекватна инфраструктура за образование и здравеопазване; осигуряване на по-добър здравен статус на населението и подобряване на социалното включване.

Приоритетът включва мерки, които целят постигането на цели, съобразени със специфичните условия на община Сухиндол.

Приоритет 4 - Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда

Развитието и модернизацията на инфраструктурата е от определящо значение за увеличаване инвестиционната атрактивност и конкурентоспособност на общината. Инфраструктурата е ключов фактор за развитието на бизнеса и източник за създаване на нови работни места. Тя има и важно значение за подобряване на условията на живот в общината. Проектите за развитие и модернизация на инфраструктурата се оценяват за тяхното въздействие върху околната среда, което е от особена важност за прилагане принципите на устойчивото развитие.

В този приоритет са очертани четири специфични цели.

Приоритет 5 - Добро управление в полза на местната общност и бизнеса

За постигане на оптимално добро управление в полза на местната общност и бизнеса, в рамките на приоритета ще се предприемат действия за подобряване на процеса на стратегическо планиране, контрол и мониторинг на местно ниво, както и за предоставяне на пълния пакет от услуги на гражданите и бизнеса.

6. СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ.

Предвид приоритетите за развитие на община Сухиндол са изведени специфични цели за постигане към всеки един от тях.

Приоритет 1 - Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма

- Специфична цел 1: Балансирано развитие на туристическия продукт по цялата верига на туристическото обслужване;

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Специфична цел 2: Провеждане на активна маркетингова политика за популяризиране и утвърждаване имиджа на община Сухиндол на туристическия пазар, включване в туристически мрежи и участие в business-to-business (b2b) събития;
- Специфична цел 3: Изграждане и развитие на подпомагаща различните туристически оператори инфраструктура; Специфична цел 4: Привличане на местната общност за реализиране на цялостната визия за развитие на местен туристически продукт. Промотиране на добри практики.

Приоритет 2 - Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението

- Специфична цел 1: Балансирано развитие на традиционни отрасли с надграждане на винопроизводство с бутикови серии;
- Специфична цел 2: Насърчаване на сътрудничеството между производителите и обединяването им в локални клъстъри;
- Специфична цел 3: Създаване на предпоставки за подобряване на бизнес средата чрез изграждане на малка бизнес инфраструктура за съхранение и реализация на селскостопанската продукция;
- Специфична цел 4: Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и стимулиране създаването на нови МСП.

Приоритет 3 - Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места

- Специфична цел 1: Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението;
- Специфична цел 2: Осигуряване на висококачествени социални и здравни услуги за повишаване качеството на живот;
- Специфична цел 3: Целенасочено въздействие върху предотвратяване отпадането от пазара на труда;
- Специфична цел 4: Подобряване качеството на работните места;
- Специфична цел 5: Продължаващо балансирано развитие на спорта.

Приоритет 4 - Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда

- Специфична цел 1: Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура;
- Специфична цел 2: Изграждане и подобряване на социалната инфраструктура;
- Специфична цел 3. Интегрирано пространствено развитие на територията;
- Специфична цел 4: Опазване на околната среда, превенция на природни рискове и климатична сигурност.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Приоритет 5 - Добро управление в полза на местната общност и бизнеса

- Специфична цел 1: Укрепване на административния капацитет за подобряване процесите на управление;
- Специфична цел 2: Достъп на общността до качествени обществени услуги;
- Специфична цел 3. Развитие на партньорство в това число ПЧП за подобряване на социално-икономическото развитие.

7. ФАКТОРИ, ОТ КОИТО ЗАВИСИ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ОПР

Реализацията на стратегическите цели и съответно приоритетите в рамките на настоящия ОПР на Сухиндол зависи от набор от фактори, които се очаква да останат непроменени в периода на реализация на ОПР, фактори с висока степен на допустимост и предвидимост. При тяхната промяна е необходимо извършването на промени в документа, които да отразят новото състояние на обективните и субективни промени:

- В периода на реализация на ОПР макроикономическата и политическата ситуация в България ще е стабилна;
- Обемът на входящите преки чуждестранни инвестиции в България ще нараства устойчиво или ще се запази на нива от поне 1,5 - 3,0 милиарда евро или повече на годишна база в периода до 2020 г.;
- България ще продължи устойчиво да усвоява средства от Структурните и Кохезионния фонд на Европейския съюз, както и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони;
- До 2020 г. няма да бъде закрито голямото структуроопределящо предприятие в Община Сухиндол.

Към момента въздействието на международната икономическа и финансова криза не предполага по-нататъшно съществено негативно въздействие върху горните предпоставки. Българската икономика се стабилизира финансово, в съчетание с ниска инфлация и сравнително фискален резерв. Растежът на икономиката намалява, но не толкова значително, колкото в други държави-членки на Европейския съюз, като в някои отрасли има макар и слаб ръст. Не се наблюдава продължаващо влошаване на социално-икономическите параметри.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Макар обемът на преките чуждестранни инвестиции да бележи минимален растеж, последното е фактор, който не е в дотам близка корелация с развитието на Община Сухиндол

Стабилен резерв за развитие на местната икономика представляват средствата от Европейския съюз, чието оползотворяване се очаква значително да се подобри през следващия програмен период и да е съществен лост за развитието на публичния и частния сектор. Предвид обстоятелството, че Оперативните програми все още не са във финален вариант, трябва да се отчете факта, че няма риск от липса на корелация между ОПР Сухиндол и ОП, предвид необходимостта последните да съответстват на същите стратегически документи на ЕК, на базата на които е разработен Общинския план. Все пак съществува риск за навременно одобрение и подписването на Споразумението за партньорство с ЕК, както и на Оперативните програми, което ще доведе до забавяне на възможността за усвояване на финансов ресурс за целите на настоящата стратегия.

8. СТРУКТУРА

Структурата на стратегическата част (фиг. АС) обединява елементите визия за развитие 2020 г., четири броя стратегически цели и приоритетите за развитие.

Фигура АС:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

ВИЗИЯ

ОБЩИНА СУХИНДОЛ- ПРИВЛЕКАТЕЛНО МЯСТО ЗА ЖИВОТ С УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА

ОБЩА ЦЕЛ

Общата цел за развитие в периода 2014 - 2020 г. е разгръщане на потенциала и привлекателността на община Сухиндол за живот с повишен стандарт, изградени местни конкурентни предимства на основата на обективните дадености, създадени условия за повишена заетост с разгръщане на възможностите на човешките ресурси за икономическа активност на основата на изградена бизнес, развлекателна и социална инфраструктура в населените места в общината.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1

Създаване на условия за стимулиране на местната икономика и открояване на конкурентни предимства на местния потенциал

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2 Повишаване качеството на човешките ресурси и равнището на заетост;

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3

Подобряване на инфраструктурата и свързаността на териториите съобразно околната среда и начина на живот;

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4

Ефективно управление с широко гражданско участие;

ПРИОРИТЕТ 1

Ефективно използване на местния природен и културно-исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма.

ПРИОРИТЕТ 2

Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението

ПРИОРИТЕТ 3

Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места

ПРИОРИТЕТ 4

Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда

ПРИОРИТЕТ 5

Добро управление в полза на местната общност и бизнеса

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

IV. ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Индикативната финансова таблица на общинския план за развитие на община Сухиндол за периода 2014 - 2020 г. (виж таблица АВ) обобщава необходимите ресурси за реализацията на плана и представлява финансовата рамка на поетите ангажименти по изпълнението му от страна на всички партньори в местното развитие при водещата роля на органите на местното самоуправление, подпомагани от общинската администрация.

Ресурсите за реализацията на плана включват само планираните средства за реализацията на ключовите за развитието на общината мерки и проекти, които разширяват възможностите за инвестиции и мобилизират допълнителни ресурси в публичния и частния сектор. В този смисъл индикативната финансова таблица не включва в прогнозен план пълния обем на финансовите ресурси (собствени и привлечени) за инвестиции, текущи разходи, средства, получени като безвъзмездни помощи, субсидии (трансфери) или друг вид публични и частни средства и разходи, които ще бъдат реализирани на територията на общината и ще допринесат за развитието ѝ през периода до 2020 г.

Компонентите на индикативната финансова таблица обхващат: определените приоритети за устойчиво интегрирано местно развитие през периода до 2020 г., общия и годишния обем на планираните средства за тяхната реализация; източниците на финансиране за реализация на приоритетите в развитието на общината, като се имат предвид мерките и проектите, които ще бъдат включени в конкретна програма за реализация на плана; относителния дял на предвидените средства по източници на финансиране в общата сума на поетите финансови ангажименти за реализацията на плана.

Общата сума на поетите финансови ангажименти, включително по отделните приоритети е индикативна и може да претърпи корекции в зависимост от възприетите подходи и степента на изпълнение на приоритетите, промените в пазарните условия, необходимостта от гъвкаво управление и оптимизиране на предвидените средства чрез преразпределение между отделните приоритети на базата на аргументирани промени в предвидените мерки и проекти. Корекции са възможни и след приемане в окончателен вариант на Оперативните програми, а също и Трансграничната програма Румъния- България.

Индикативна финансова таблица - Приложение 4.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

V. ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПЛАНА

1. ПОДХОД ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА СИСТЕМА ОТ ИНДИКАТОРИ

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на общинския план за развитие на община Сухиндол като основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на ОПР. Тя отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики. За целите на плана са използвани два вида индикатори: индикатори за резултат и индикатори за въздействие. Индикаторите обхващат както физически характеристики (параметри), така и финансови по отношение реализацията на поставените цели и приоритети за развитие, като стойностите им могат да бъдат абсолютни или относителни.

Индикаторите за въздействие отчитат изпълнението на специфичните и стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие за съответния период. Степента на въздействие се отчита с количествено и/или качествено измерими индикатори за достигнатата степен в социалното, икономическото и инфраструктурното развитие на общината и приноса на това развитие за общото развитие на региона.

Индикаторите за резултат се отнасят до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети и мерки за развитие на общината. По някои от мерките или приоритетите могат да се отнасят за предвидени или изпълнявани конкретни проекти с важно значение за развитието на територията на общината. Дефинираните индикатори са (по възможност) количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и мерките и постигнатото пряко въздействие в съответната област.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на общинския план за развитие за взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2014-2020 г. и стратегическите индикатори за степента на интегриране и изпълнение на глобалните цели, свързани с опазване на околната среда, в регионалната политика и планиране, при прилагане на SMART концепцията като принцип:

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- Specific - индикаторите трябва да са конкретни и положителни.
- Measurable - измеримост - индикаторът трябва да бъде насочен към желано бъдещо състояние (в сравнение с базовия индикатор) и да бъде количествено определен, така че да позволява измерване. Внимание следва да се обърне на мерната единица.
- Available/Achievable - постижимост - трябва да бъде възможно да се получат данни за стойността на всеки индикатор и то във времето, когато са необходими.
- Relevant/Realistic - индикаторът трябва да бъде свързан с целта на проекта и също така да бъде реалистичен
- Timely - съобразеност с времето - индикаторът трябва да бъде постигнат в ограничен период от време, което следва да се вземе предвид и да се посочи в проекта.

Индикаторите за наблюдение и оценка на изпълнението на общинския план за развитие на общината до 2020 г. са посочени в матрица на индикаторите. Всеки индикатор е с посочени мерни единици, източници на информация, периодичността на събирането на информация, базовата стойност за отчитане, изменението на всеки от индикаторите, както и целевата стойност, която се очаква да бъде достигната до края на периода на действие на общинския план за развитие.

Матрица на индикаторите - Приложение 5

VI. НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

1. СИСТЕМАТА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА

ОПР

Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на Общинския план за развитие цели осигуряването на ефективно изпълнение на плана, с оглед постигане на целите за интегрирано устойчиво местно развитие и ефикасно разходване на ресурсите за реализация на планираните дейности и проекти. Системата за наблюдение и оценка на изпълнението на плана обхваща и Програмата за неговата реализация.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на общинския план за развитие на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана.

За целите на наблюдението и оценката е изградена система, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват кметът на общината, кметовете на кметства и кметските наместници, общинската администрация, общинският съвет, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

При актуализацията на общинския план за развитие следва да се анализира и оцени динамичното въздействие на външните и вътрешните фактори и условия върху социално-икономическите характеристики на развитието на общината и качеството на околната среда, като на тази основа се разработи по-реалистична и адекватна стратегическа рамка и система за управление и изпълнение на целите на плана до края на съответния период.

2. ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА

Съгласно правилника за прилагане на закона за регионалното развитие, наблюдението, оценката и актуализацията на ОПР на община Сухиндол следва да се позовава на следните принципи:

- единен подход за планиране и програмиране;
- концентрация на ресурсите;
- допълване на финансирането от национални публични източници при съвместно финансиране с ресурси от частни източници и от международни финансови институции;
- междуведомствена координация на дейността на компетентните органи в процеса на планирането, програмирането, ресурсното осигуряване, реализацията, наблюдението и оценката;
- съгласуваност с другите структуроопределящи политики, инструменти и действия на международно, национално, регионално и местно равнище;
- партньорство, публичност и прозрачност на всички нива при осъществяване на планирането, програмирането, финансирането, наблюдението и оценката.

Съгласно чл. 13, ал.3 от ЗРР (З) Общинският план за развитие се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината.

Съгласно чл. 23. от ЗРР Кметът на общината има още следните задължения:

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- да ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на общинския план за развитие;
- да представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие за одобряване от общинския съвет;
- да осигурява публичност и прозрачност на общинския план за развитие, както и на действията по реализацията му.

Съгласно правилника за прилагане на ЗРР:

- Кметът на общината организира изработването, съгласуването и актуализирането на общинския план за развитие.
- Кметът на общината осъществява координация и контрол върху процеса на разработване и съгласуване на общинския план за развитие.
- Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от междинната и последващата оценка на изпълнението на общинския план за развитие, като същите се публикуват и на интернет страницата на общината.
- Кметът на общината и общинският съвет осигуряват информация и публичност на общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции.

3. НАБЛЮДЕНИЕ НА ОПР НА ОБЩИНА СУХИНДОЛ 2014-2020

Изпълнението на общинския план за развитие се отчита на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на общинския план за развитие, като следва да се изготвят годишни доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие. Кметът на общината носи отговорността за тяхното представяне за одобрение пред общински съвет.

С цел регулярното наблюдение и отчитане на напредъка по изпълнението на ОПР е необходимо да се изгради стройна система за мониторинг и контрол с ясни задължения и отговорности.

В тази връзка се предвижда създаването на постоянна Работна група към Община Сухиндол, която да управлява изпълнението на ОПР и да упражнява контрол и мониторинг върху резултатите от ОПР. Работната група за управление на реализацията на ОПР (РГ) следва да включва представители на общата и специализираната администрация, представена от съответните дирекции, които имат отношение към заложените в ОПР цели и проекти, както и представители на Общинския съвет. С оглед осигуряването на постоянно обществено участие в изпълнението на ОПР се предвижда включване на представители на неправителствения сектор и общински предприятия. Последните следва да бъдат излъчени като общи представители на съответната група организации.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

За целите на изпълнението на отделните проекти се създават проектни екипи за всеки отделен проект, чиито членове следва да имат позицията и професионален профил, съобразен със спецификата на проектите.

Работната група (РГ) се състои от ръководител, заместник ръководител, секретар и членове. Ръководителят на РГ е контактното лице за изпълнението на ОПР за външните за общината институции.

Заседанията на работната група следва да се провеждат веднъж годишно, а при необходимост - да се свикват и извънредно. В дневния ред на всяко от заседанията задължително ще се отразяват постъпилите предложения от гражданското общество и неправителствения сектор.

Работната група следва да изпълнява следните функции:

- Да следи за напредъка по изпълнението на ОПР и да организира събирането на изходна информация по приетите индикатори;
- Да информира регулярно Кмета на общината за постигнатия напредък по изпълнението на ОПР;
- Да разработва годишни доклади за наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие;
- Да следи за разработване на междинна и последваща оценка на ОПР;
- Разглежда резултатите от междинната и последваща оценка на ОПР, включително предлага решения на Кмета на общината, свързани с препоръки в резултат на междинната оценка;
- Организира актуализирането на Общинския план за развитие на община Сухиндол;
- Обсъжда и взема решения относно възникнали проблеми и обстоятелства, изискващи корективни мерки и промени в Програмата за реализация на ОПР;
- Обсъжда и инициира промени в ОПР и Програмата за реализация, включително:
 - Промени във финансовата рамка;
 - Промени в източниците на финансиране;
 - Промени в програмата за реализация;
 - Промени в структурата и начина на управление на ОПР;
 - Други промени.
- Предлага на Кмета на общината и на Общинския съвет действия и решения, свързани с изпълнението на Програмата за реализация на ОПР, включително промени и преразпределения на средствата по ОПР;
- Ежегодно предлага на Кмета на Общината и на Общинския съвет размер на капиталови разходи, които да се включат в годишния Общинския бюджет, за целите на съфинансирането на планираните

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

за съответната година проекти, включени в Програмата за реализация на ОПР;

- Отправя предложения за инициране на публично-частни партньорства (вкл. концесии) по Закона за концесиите и Закона за публично-частното партньорство, във връзка с изпълнението на проекти от ОПР, включително за извършване на предпроектни проучвания - концесионни анализи и анализи за приложимостта на публично-частните партньорства.

За всяко тематично направление на проектите ще бъдат съставени **екипи, отговарящи за групите проекти** напр. Проекти за околна среда, Проекти за образователната инфраструктура, Проекти за социалната инфраструктура, Проекти за културната инфраструктура, Проекти за енергийна ефективност на административни сгради и др. Професионалният профил на участниците в екипите следва да бъде съобразен със спецификата на конкретния проект. Тези екипи ще изготвят ежегодна прогноза за необходимите общински средства за съфинансиране на проектите от ОПР, които се подготвят или изпълняват в съответната категория, ще идентифицират потенциални партньори за реализация на ПЧП, ще иницират първоначалната подготовка на проектите, до създаването на проектни екипи за всеки проект, включително чрез инициране на процедури за възлагане на обществени поръчки и изготвяне на технически спецификации за изпълнение на дейности по проектите.

Община Сухиндол може да възложи външна техническа помощ за подпомагане на Работната група и Екипите за управление на проектите в процеса на реализация на ОПР, с цел мобилизиране на подходяща експертиза за изпълнение на отделните дейности - инженерна, социално-икономическа и юридическа.

4. ОЦЕНКА НА ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ

Съгласно нормативната уредба Общинския план за развитие подлежи на следните оценки (Таблица 4.1.):

Таблица 4.1. Видове оценки на Общински план за развитие

	Предварителна	Междинна	Последваща
Основание	Основание: чл. 32 ал. 1 от Закона за регионално развитие	Основание: чл. 33 .ал. 1 от Закона за регионално развитие	Основание: чл. 34 .ал. 1 от Закона за регионално развитие
Период за изпълнение	Успоредно с ОПР	Не по-късно от 4 години от началото на периода	Не по-късно от една година след изтичането на периода на

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

		на действието на плана	действието на ОПР.
Съдържание	<p>Прогнозна оценка за въздействието на плана върху процесите</p> <p>на социално-икономическо развитие на общината и екологична оценка. Екологичният компонент в оценката оценява доколко стратегията за развитие на общината, определена с плана, съответства на стратегията за опазване на околната среда и критериите за ефективност на политиката за опазване на околната среда.</p>	<p>1. Оценка на първоначалните резултати от изпълнението;</p> <p>2. Оценка на степента на постигане на съответните цели; 3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;</p> <p>4. Изводи и препоръки за актуализация на съответния документ</p>	<p>1. Оценка на степента на постигане целите и устойчивостта на резултатите;</p> <p>2. Оценка на общото въздействие;</p> <p>3. Оценка на ефективността и ефикасността на използваните ресурси;</p> <p>4. Изводи и препоръки относно провеждането на политиката за регионално и местно развитие.</p>
Отговорни лица	<p>Приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината, заедно с ОПР</p>	<p>Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет доклади за резултатите от междинната и последващата оценка на изпълнението на общинския план за развитие, като същите се публикуват и на интернет страницата на общината.</p>	

5. АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ОПР

Актуализацията на ОПР следва да се разработва в съответствие със съответните нормативни изисквания. Съгласно чл. 38. от Правилника за приложение на ЗРР ал. 1 Общинският план за развитие се актуализира:

1. при съществени промени на икономическите и социалните условия в общината;

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

2. в съответствие с актуализирания документ за изпълнение на областната стратегия за развитие;

3. в резултат на промени в свързаното национално законодателство или в законодателството на ЕС;

4. при съществени промени в секторни стратегии и програми, влияещи върху изпълнението на общинския план за развитие;

5. на основата на резултатите от междинната или последващата оценка.

- За актуализиране на общинския план за развитие се разработва актуализиран документ за изпълнение за остатъка от периода на неговото действие.

- Изработването и приемането на документа по ал. 2 се извършва при условията и по реда за изработване и приемане на общинския план за развитие.

- За ефективното и ефикасното изпълнение на общинския план за развитие програмата за неговата реализация може да се актуализира при необходимост с решение на общинския съвет по предложение на кмета на общината.

При актуализацията на общинския план за развитие следва да се анализира и оцени динамичното въздействие на външните и вътрешните фактори и условия върху социално-икономическите характеристики на развитието на общината и качеството на околната среда, като на тази основа се разработи по-реалистична и адекватна стратегическа рамка и система за управление и изпълнение на целите на плана до края на съответния период.

Актуализацията на ОПР следва да се прилага както в аналитичната, така и в стратегическата част на документа, поради неразривната причинно-следствена връзка между тях.

ВИИ. ДЕЙСТВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРИНЦИПА НА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

1. ЦЕЛИ И ЗНАЧИМОСТ НА ИНФОРМИРАНОСТТА, ПУБЛИЧНОСТТА И ПАРТНЬОРСТВОТО

Съгласно Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане, Кметът на общината и общинският съвет осигуряват информация и публичност на общинския план за развитие в съответствие със своите компетенции.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Прозрачност и паралелен контрол по реализацията на плана се осигурява чрез общественото участие, което може да се осъществи чрез:

- Самостоятелна паралелна процедура с обществен комитет, на който се предоставя непрекъснато цялата информация за хода на реализацията;
- Участие на представители на обществеността в работната група на ОПР.

Главната цел на действията за прилагане на принципа за партньорство е да се осигури прозрачност и да се информират заинтересованите страни и участниците в процеса на формирането и прилагането на местната политика за устойчиво развитие относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивират заинтересованите страни за активно участие в процеса на реализация.

Специфичните цели на действията обхващат:

1. Представяне в подходяща форма (публични дискусии, семинари, печатни материали, видеоматериали) на информация за предвижданията на общинския план за развитие за периода до 2020 г., за ролята на гражданите и на бизнеса по отношение определянето на приоритетите за развитие на общината и реализацията им и очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура и околната среда;

2. Фокусиране вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проекти на тази основа в публичния сектор, насочени към подобряване на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса;

3. Разясняване на конкретните задачи, които стоят пред кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и гражданското общество за осигуряване висока ефективност при изпълнението на плана;

4. Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране на развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност за общината;

5. Привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно общественото мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за реализация на плана.

2. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ВРЕМЕ НА РАЗРАБОТВАНЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА ОПР

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

В периода май-юни 2014 г. бе организирано анкетно проучване сред жители и заинтересовани страни, с което бяха отчетени позитивни дадености и основни проблеми в състоянието на общината.

За настоящия планов период (2014 - 2020 г.) ще се предприемат мерки към допълнително популяризиране политиката на регионално развитие на общината и по-широка публичност на изпълняваните проекти и дейности с обществено значим интерес. Такива мерки могат да бъдат следните: популяризиране чрез извеждане на панел за информация „Развитие” на официалния сайт на община Сухиндол и включване на списъци с изпълнени проекти, проекти в процес на изпълнение, планирани проекти; фокусиране вниманието върху възможностите за изграждане на публично- частни партньорства и реализацията на проекти, насочени към подобряване на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса чрез извеждане на сайта на общината на отделен панел/ секция към панел „Развитие” за „Възможности за публично-частно партньорство на територията на община Сухиндол”; публикуване на годишните доклади по изпълнението на ОПР на сайта на общината, междинната и последваща оценка и актуализацията му; засилване на сътрудничеството с регионални медии и Областния информационен център - Велико Търново за публикуване на информация по отношение на приоритетите, мерките и проектите.

По отношение на информацията за туристически възможности/продукт е препоръчително общината да използва възможностите на „Туризм мрежа“ към Бизнес център за подпомагане на малки и средни предприятия- Русе, както и портала на DCC Danube.travel, където общината може да публикува своя профил. DCC е създадена с финансовата подкрепа на германското правителство за промотиране на възможностите за туризъм в Долен Дунав в ракурса на Дунавската стратегия.

Относно използваните източници на информация за запознаване с развитието на община Сухиндол е необходимо сайта на общината да продължава да се актуализира регулярно, тъй като той е основен източник за информация за развитието и. Ефективен канал за информация са и презентационните материали, брошури като се препоръчва такива да бъдат залагани като средство за информация и публичност във всички проекти, които ще се изпълняват и са включени в плана за реализация. В допълнение, за прилагане на принципа на партньорство е препоръчително засилване на сътрудничеството с местните медии и практиките за увеличаване на гражданското участие в процеса по реализация на ОПР чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и т.н.

Схематично дейностите по информация, публичност и партньорство са представени по- долу:

ИНФОРМАЦИЯ

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

РАЗРАБОТВАНЕ Публикувана информация на интернет страницата на общината и партньорски канали относно проведени обществени обсъждания. **РЕАЛИЗАЦИЯ** годишните доклади от изпълнението на ОПР; актуализации на ОПР; междинна и последваща оценка; възможностите за изграждане на публично-частни партньорства; изпълнение на проекти от общинския план.

ПУБЛИЧНОСТ

РАЗРАБОТВАНЕ Публикуване на интернет страницата на документи по разработването на ОПР; публикувана информация относно публичните събития в информационни канали. **РЕАЛИЗАЦИЯ** публикуване и разпространяване на документите; поддържане на интернет сайта на общината и публикуване на информация относно развитието ѝ; публикуване на информацията в комуникационни канали на партньорски организации.

ПАРТНЬОРСТВО

РАЗРАБОТВАНЕ Партньорство с местната общност за предоставяне на информация по разработването на ОПР; Проведени обществени обсъждания с представители на заинтересованите страни. **РЕАЛИЗАЦИЯ** периодични публични дискусии (организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и т.н.); включване на структури на гражданското общество и бизнеса в структурите по наблюдение изпълнението на плана.

VIII. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПЛАНА

1. ОПЕРАТИВНИ НАСОКИ И ЦЕЛИ НА ПРОГРАМАТА

Програмата за реализация на общинския план за развитие през периода 2014-2020 г. има за задача на основата на целите и приоритетите за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външната съгласуваност на факторите на развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционална подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана.

С програмата се определя пакета от мерки и проекти за реализация на целите и приоритетите за развитие на общината през периода до 2020 г., съответните финансови ресурси, административните структури за управление, наблюдение и оценка на проектите, индикаторите за цялостното изпълнение на програмата, а оттук - и на общинския план за развитие, действията за осигуряване на комуникация, информация и публичност при осъществяването на мерките и проектите, включени в програмата.

Програмата за реализация на общинския план за развитие има многогодишен характер (7-годишен период на действие) и може да бъде

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

актуализирана периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализацията на общинския план за развитие с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана и постигане целите и приоритетите за развитие

2. МЕРКИ И ДЕЙНОСТИ

Приоритет 1 - Ефективно използване на местния природен и културно- исторически/битов потенциал за устойчиво развитие на туризма

- **Специфична цел 1: Балансирано развитие на туристическия продукт по цялата верига на туристическото обслужване;**

Мярка 1.1.1. Подкрепа развитието на различни алтернативни видове туризъм и туристически атракции с акцент към дестинация за кратки почивки/ уикенд туризъм.

Инвестиционната политика е необходимо да се насочи към използване на потенциала с високи конкурентни специфични предимства и към разнообразяване на атракциите, анимационните програми и допълнителните туристически услуги. В мярката са включени и дейности за поддържане и доразвиване на съществуващи туристическата материално-технически съоръжения.

Необходимо е да се развие интегриран подход при реализиране на дейности по настоящата мярка.

Мярка 1.1.2. Информационната обезпеченост на предлаганите възможности за туризъм е основна крачка за цялостното му развитие.

Информационната обезпеченост с необходимостта да се развие в две посоки- към местната общности и възможните инвеститори, с привличането им в процеса на изграждане на туристическия продукт от една страна и към потенциалните ползватели на туристическите услуги.

Мярка 1.1.3. Стимулиране на процеса на създаване/изграждане на леглова база и заведения за обществено хранене в общината:

Създаването на леглова база, в мащабите на формите на туризъм, предмет на настоящия ОПР е преди всичко в активността и субективните нагласи на местното население.

Необходимата леглова база за изграждане на цялостен туристически продукт е необходимо да се развие в две основни направления:

- малки хотели за малки туристически групи

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

и къщи/стаи за гости, създадени на основата на съществуваща жилищна собственост на местното население с адаптирането и за посрещане на туристи.

- **Специфична цел 2:** Провеждане на активна маркетингова политика за популяризиране и утвърждаване имиджа на община Сухиндол на туристическия пазар, включване в туристически мрежи и участие в business-to-business (b2b) събития;

Мярка 1.2.1. Комплексно маркетингово представяне и реклама на общината.

Тук се включват маркетинга и рекламата на туристически продукти на общината, включващи обекти от природо-ресурсния потенциал, недвижимото културно наследство и възможностите за спорт. В зависимост от резултатите чрез маркетингови проучвания на потребителското търсене се определя и необходимостта от диверсификация на продуктите и обогатяването им с нови методики, процедури и програми, както и с допълващи форми на алтернативен туризъм.

- **Специфична цел 3:** Изграждане и развитие на подпомагаща различните туристически оператори инфраструктура;

Мярка 1.3.1. Създаване на предпоставки за обособяване на нови обекти и комплекси.

Инвестиционната политика е необходимо да се насочи към допълнително проучване на потенциала и приобщаването на нови обекти, което ще повлияе пряко и върху развитието на туризма. Работа с притежателите на сграден фонд в общината с потенциал за развитие на туристически услуги, основно леглова база и заведения за хранене и включването им в интегрираното развитие на туристическия продукт.

Мярка 1.3.2. Създаване на условия за допълнително развитие на форми на алтернативен туризъм с възможности за дестинация с потенциал за по- дългосрочни туристически пакети.

За постигане на осезаем резултат през настоящия програмен период е необходимо да се развие гъвкав подход при реализиране на стратегическата визия, със създаване на ПЧП, за привличане на допълнителни инвестиции за изграждане на съоръжения/ услуги/атракции, които да са в основата на привличане на туристически поток с предлагане на разнообразни видове туризъм на сравнително компактна територия и относително малки разстояния.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Налични са условия за създаване на база за „зелено училище“ в съществуващи училища на територията на общината. Съществуват и условия при развитие на ПЧП за създаване на малка конна база за привличане на туристи с пиетет към езда - разходки сред природата с коне.

Мярка 1.3.3. Подпомагане и оптимизиране дейността на съществуващите културни институции.

Специалното внимание тук е необходимо да се насочи към изградената мрежа от читалища за разнообразяване на предлаганите услуги и разнообразяване на туристическия продукт. В настоящата мярка се включват дейностите по подкрепа за организирането и провеждането на културни мероприятия в обсега на съществуващите читалища с разнообразяване и допълване на дейността им. и изграждане на малка материално-техническа инфраструктура с цел обезпечаване на възможностите за провеждане на културни събития.

- Специфична цел 4: Привличане на местната общност за реализиране на цялостната визия за развитие на местен туристически продукт. Промотиране на добри практики.

Мярка 1.4.1. Създаване на стимулиращи условия-информационни, демонстриране на добри практики, допустимо намаляване на административната тежест и бюрокрация за приобщаване на местната общност за включване в постепенното увеличаване на легловата база за индивидуални туристи в къщи/стаи за гости, създадени на основата на съществуваща жилищна собственост на местното население с адаптирането и за посрещане на туристи.

Този процес може да бъде развиван постепенно със запознаване на населението с визията за развитие и подкрепен с устойчивите действия на администрацията за развитие на туристическия продукт.

Приоритет 2 - Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика за подобряване на жизнения стандарт, устойчивата заетост и доходите на населението

За реализиране целите на Приоритет 2 в голяма степен би могло да се окаже отключващ фактор участието на община Сухиндол в МИГ, където да се създаде възможност за осъществяване на част от мерките по приоритета. Необходимо е търсене на разумен компромис със съседните общини за намиране на подходящото сечение на интереси.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол“, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- **Специфична цел 1: Балансирано развитие на традиционни отрасли с надграждане на винопроизводство с бутикови серии;**

Мярка 2.1.1. Подкрепа за развитието на традиционни стопански дейности при използване на местни ресурси.

Община Сухиндол има изградени традиции в селското стопанство. Част от дейностите към мярката включват стимулиране на традиционни земеделски дейности, при използване на съществуващия ресурс.

Подкрепа и изграждане на малка бизнес инфраструктура за производство на бутикови серии вино, с подвключване към транснационалния маршрут, разработен по Дунавската стратегия „Пътят на виното“, използвайки като база вече реновирания Музей на виното.

- **Специфична цел 2: Насърчаване на сътрудничеството между производителите и обединяването им в локални клъстери;**

Мярка 2.2.1. Насърчаване сдружаването на производителите, кооперирането и клъстерите.

Насърчаване на кооперирането между местните селскостопански производители, чрез подпомагане на клъстерирането и предоставянето на подкрепа за веригите на доставките в случаите на привличане на стратегически инвеститори.

Последното е основна крачка към създаването на конкурентна среда в производството, възможност за разрастването му при всеки конкретен производител на основата на подпомогнатата реализация на пазара.

- **Специфична цел 3: Създаване на предпоставки за подобряване на бизнес средата чрез изграждане на малка бизнес инфраструктура за съхранение и реализация на селскостопанската продукция;**

Мярка 2.3.1. Привличане на инвестиции.

Един от основните дефицити в Община Сухиндол е притокът на инвестиции, в т.ч. чуждестранни. Важно сравнително предимство, което притежава и трябва да валоризира общината, е близостта до транспортни пътища. Мярката налага по-добро и успешно включване на местните власти, както и бизнес-подкрепящи организации в реализирането на дейности за подобряване на условията за бизнес, който да провокира навлизането на местни и чуждестранни фирми, съдействие за подобряване на тези условия; намаляване и

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

премахване на бюрократияните пречки, където е възможно, създаване на прозрачни условия за работата на бизнеса и др.

Тук се включва и възможността за изграждане на малка бизнес инфраструктура от нарочно създаден за целта местен икономически субект или привлечен такъв, за реализация и/или преработка на произведената продукция, което в комбинация със създаване на локален клъстер на производителите в даден сектор би довело до подобряване на реализацията с последващ ефект - повишена производителност и приходи за местната общност.

Мярка 2.3.2. Подкрепа за развитие на нов бизнес - обособяване на организирани бизнес пространства и формиране на бизнес инкубатор.

Тук се включват целенасочени дейности за създаване и изграждане на нови организирани бизнес пространства или реструктуриране на съществуващи такива, които да служат като места за ускореното развитие на местните икономически активни субекти, както и подкрепа за веригите на доставките, както и формирането на бизнес инкубатор в областта на преработката/ съхранението на селскостопанска продукция.

Формата за целенасочена бизнес подкрепа пряко ще подпомогне подобряването на бизнес климата в общината и подпомагането на процеса на трансформация за постигане на възможности за търговски контакти с местни и чуждестранни фирми.

- **Специфична цел 4: Подкрепа за повишаване на конкурентоспособността на малкия и средния бизнес и стимулиране създаването на нови МСП.**

Мярка 2.4.1 Подобряване на съществуващия местен малък и среден бизнес.

Относително малкото съществуващи в общината МСП, които са предпоставка за осигуряване на базовото ниво на заетост и доходи на местното население, са най-уязвими в условията на икономическата криза. Целта е фирмите да подобрят своята устойчивост чрез следните дейности: подпомагане на технологичното им обновление; въвеждането на стандарти за качество, там където е необходимо; повишаване на производителността и ефективността им на работа; подобряване на достъпа до нови пазари и интернационализация; повишаване на производителността и ефективността им на работа;

Мярка 2.4.2. Насърчаване на предприемачеството и стартиране и развитие на икономически дейности в нови МСП.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Обхватът на дейностите, адресиращи тази мярка, включва подкрепа за създаване на нови микро и малки фирми в района на община Сухиндол; създаване на нова предприемаческа култура; насърчаване на предприемачеството сред уязвимите групи на пазара на труда, включително и социалното предприемачество за безработни лица, хора с увреждания и лица от групи в неравностойно положение.

Сериозен акцент се поставя върху групата на младите хора, за които създаването на собствен бизнес в общината, ще ги постави извън групата на мигриращите. В този смисъл, предвид множеството мерки на ЕС за намаляване на младежката безработица, при правилно консултиране и насочване на младите хора, би могло да се кооптира грантов ресурс за стартиране на собствен бизнес.

Приоритет 3 - Развитие на човешките ресурси, подобряване достъпа до заетост и качество на работните места

Планираните мерки и дейности са насочени към осъвременяване на системата на образованието и постигане на по-голяма гъвкавост спрямо бързо променящите се потребности на пазара на труда. Националната програма за развитие „България 2020” предвижда цялостно модернизиране на образователната система на всички нива, което ще благоприятства за пълноценната професионална и лична реализация. С оглед на поставените национални цели по Европа 2020: да се намали делът на преждевременно напусналите училище до 11%, а делът на завършилите висше образование на възраст 30-34 да достигне до 36% е необходимо да се отдели специално внимание на развитието на образованието.

Мерките целят да отговорят на належащите нужди, както по отношение на подобряване достъпа до образование и качеството на образованието.

- **Специфична цел 1: Подобряване на достъпа до образование и повишаване на образователното равнище на населението;**

Мярка 3.1.1. Подобряване качеството и създаване на условия за достъп до образование (вкл. и от лица от групи в изолация и риск).

Специални усилия трябва да бъдат положени за тези групи, които са изправени пред затруднения в обучението и/или са в подчертано неравностойно положение.

Това ще стане възможно чрез прилагането на съвременни образователни политики, насочени към потребностите на обучаваните и насърчаване прилагането на разнообразни форми и начини на обучение. Ключовите операции ще бъдат насочени към ефективно

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

финансиране за осигуряване на равен достъп и повишаване резултатите от образованието. Възможните дейности включват подкрепа за професионалните и специализирани училища, стипендии за изявени ромски деца; програми за ограмотяване, основно сред ромското население и др. уязвими групи за придобиване на по-висока степен на образование, реализирани главно от училищата; засилване на взаимодействието между образователните институции и бизнеса; включване на работодатели и институции от трудовия пазар в разработването; осъществяването на учебните програми с цел повишаване на предприемаческите умения и пригодността за заетост

Мярка 3.1.2. Намаляване на броя на преждевременно напускащите училище.

Намаляване на преждевременно напускащите училище и осигуряването на равен достъп до качествено образование на всички нива на задължителното образование (предучилищно, основно и средно) е основна предпоставка за приобщаващия растеж. Това предполага цялостна политика за предотвратяване на ранното напускане на училище и осигуряването на превенции, интервенции и компенсации със специален фокус върху ромското население. Дейностите включват разработване на програми за привличане и задържане на децата в училище съобразно специфичните местни условия; създаване на условия за преминаване от по-ниските към по-високите степени на образование; осигуряване на достъп до образование за лицата от населени места без функциониращи училища (по линия на ученическите пътувания, чрез интернет обучение и др.).

Мярка 3.1.3. Обучение през целия живот и пълноценно личностно развитие.

Ученето през целия живот е важна област на национална, регионална и общинска политика, с очаквана подкрепа със средства от европейските фондове, в която ресурсите ще бъдат насочени към изграждането на капацитет, с цел подобряване на предлагането и достъпа до възможности за качествено професионално обучение и повишаване на квалификацията/преквалификация на възрастни и осигуряването на по-лесен достъп до целеви обучения, информационни и демонстрационни дейности, особено за земеделските производители. Мярката включва и дейности за изработване на модели, ориентирани към интересите и потребностите на децата за пълноценно личностно развитие.

Мярка 3.1.4. Придобиване на компетентности в съответствие с пазара на труда.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Дейностите могат да се обобщят в осигуряване на финансови, материално-технически и административни предпоставки за формиране на практически умения в съответствие с изискванията на пазара на труда като внедряване на система за прогнозиране на потребностите на пазара на труда от работна сила; изготвяне на програми за ранно професионално ориентиране.

- **Специфична цел 2: Осигуряване на висококачествени социални и здравни услуги за повишаване качеството на живот;**

Мярка 3.2.1. Разширяване на териториалния обхват, качеството и броя на предоставяните услуги.

Тук се включват мерки за подобряване на “меката” инфраструктура, свързана с количеството и качеството на предлаганите услуги в тези заведения като развитие на нови социални услуги в общността и създаване на условия за деинституционализация; проучване на възможности за изграждане на „Единен център за социални услуги” и др.

От съществено значение е създаването на мини-диагностичен център, снабден и с животоспасяваща апаратура в помощ на личните лекари, особено важен за бърза реакция предвид отдалечеността на центъра за „Бърза медицинска помощ“.

Мярка 3.2.2. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация.

Тук се включват дейности за подпомагане на субсидираната заетост на уязвимите групи, която да помага на хората в риск от бедност и социално изключване да се завърнат на работа, предоставяне на равни възможности за трудова реализация на търсещите работа лица; интегриране на уязвимите групи на пазара на труда чрез включване в заетост.

- **Специфична цел 3: Целенасочено въздействие върху предотвратяване отпадането от пазара на труда;**

Мярка 3.3.1. Подкрепа за превенция на отпадането от пазара на труда.

Съвместните дейности ще бъдат насочени към осигуряване на условия за продуктивна и качествена заетост на трудоспособните лица; предлагане на качествени услуги за намиране на работа за нуждаещи се; подпомагане на социално-икономическата интеграция на групите в неравностойно положение, които в повечето случаи са в риск от социално изключване и изпадане в бедност; осигуряване на достъп до програми за активиране, ориентиране, обучение и заетост.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 3.3.2. Придобиване на ключови компетентности на заети и безработни лица, в т.ч. и обучения на работното място.

За повишаване на пригодността за заетост на безработни лица се включват дейностите по осигуряване на обучение за придобиване на квалификация от безработни лица и повишаване на тяхната пригодност за заетост; специализирано обучение за придобиване на ключови компетентности от млади безработни без трудов опит и повишаване на конкурентоспособността и пригодността им за заетост, както и навременното им включване в пазара на труда след образование и обучение. Специален фокус е необходим към безработните младежи.

С оглед потенциала и стратегическото развитие на община Сухиндол е необходимо подобряване на компетентностите на заетите в туризма, също при обслужващи спортните съоръжения за комплексно повишаване качеството на туристическата услуга.

- **Специфична цел 4: Подобряване качеството на работните места;**

Мярка 3.4.1. Подобряване на условията на труд на работното място

Тук се включват дейности за привеждане на условията на труд на работното място в съответствие с нормите и изискванията на законодателството по безопасност и здраве при работа и подобряване на професионалния и здравния статус на работната сила чрез внедряване на превантивни системи за мониторинг и контрол на рисковете за здравето и безопасността на работното място.

- **Специфична цел 5: Продължаващо балансирано развитие на спорта.**

Мярка 3.5.1. Насърчаване на спортните дейности и инициативи.

Усилията в тази цел са насочени към създаване на условия и възможности за организирано и свободно практикуване на спорт и подкрепа на спортни инициативи и дейности. В настоящия програмен период е допустимо да се търсят възможности за надграждане и разнообразяване на спортната дейност, с привличане на събития от регионален и в последствие с развитие на останалите услуги-национален мащаб. Последното би могло да се разгърне благодарение на извършената реконструкция на общински спортен комплекс в град Сухиндол.

Приоритет 4 - Изграждане и осъвременяване на инфраструктурата за интегрирано пространствено развитие и опазване на околната среда

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

- **Специфична цел 1: Изграждане и подобряване на техническата инфраструктура;**

Мярка 4.1.1. Изграждане на подходяща транспортна инфраструктура (вкл до туристическите обекти).

Тук се включват дейности по рехабилитация и реконструкция на общинската пътна и улична мрежа. Включват се и дейностите по подобряване достъпа до туристическите атракции като основен фактор за тяхното развитие.

Мярка 4.1.2. Развитие на ефективна енергийна инфраструктура.

Тук се включва изграждането на съоръжения за производство и използване на енергия от алтернативни енергийни източници.

Мярка 4.1.3. Реконструкция и изграждане на ВиК инфраструктура.

Обхватът на дейностите за изпълнение на мярката ще включи изграждане на нови и реконструкция на водоснабдителни мрежи; подобряване техническото състояние на водопроводни системи; изграждането на пречиствателни станции за питейни и отпадни води за подобряване на водоснабдяването и качеството на питейните води; изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води. Необходимо е да се направи допълнителна преценка и приоритизация на нуждите, като се съобрази избора на решения с разработените нови технологии, приспособени за малки населени места и с по-ниска цена.

- **Специфична цел 2: Изграждане и подобряване на социалната инфраструктура;**

Мярка 4.2.1. Подобряване и модернизация на образователната инфраструктура.

Образователната и обучителна система се нуждаят от по-добра инфраструктура и съвременно оборудване, осигуряващи възможности за модерно обучение, както и за подобряване на изследователските постижения. Включват се дейности по засилване на употребата на ИКТ като част от модернизирания образователна инфраструктура; строителство, ремонт, реконструкция на образователната инфраструктура; внедряване на мерки за енергийна ефективност в сгради/помещения на образователната инфраструктура (топлоизолация, подмяна на дограма, локални инсталации и/или връзки към системите за топлоснабдяване, газоснабдяване и др.)

Мярка 4.2.2. Подобряване и модернизация на инфраструктурата за здравеопазване и предоставяне на социални услуги.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Тук се предвиждат инвестиции, както във физическите параметри, където се предлагат тези услуги, така и за закупуване и доставка на подходящо оборудване за диагностика и животоспасяваща апаратура, както и при необходимост дейности по внедряване на енергийна ефективност в помещенията.

Мярка 4.2.3. Поддържане и подобряване на културната инфраструктура.

Мярката е основен фактор за съхранение на недвижимото културно наследство с особен акцент върху разширяване на възможностите за развитие на креативността в местните читалища.

Мярка 4.2.4. Допълнително модернизиране на спортно-материалната база.

Тук се включват проучване на възможности и създаване на предпоставки за надграждане на нови функционални възможности в реконструирания спортен комплекс.

- **Специфична цел 3. Интегрирано пространствено развитие на територията;**

Мярка 4.3.1. Подобряване съгласуваността между устройствено и стратегическо планиране на територията.

Тук се включват дейности по поддържане на регулационните планове и кадастралните и специализираните карти за устройствено планиране на територията; изработване на общи и подробни устройствени планове; изработване на многослойна географско-информационна система (ГИС модел) като инструмент за пространствен анализ; разработване на концепция за пространствено развитие на община Сухиндол.

Мярка 4.3.2. Подобряване на модела на градско и селско развитие в общината.

Тук се включват дейности по подобряване на качествата на градската среда; създаване на условия за интегрирано и устойчиво градско развитие на основа на Интегриран план за градско възстановяване и развитие на град Сухиндол, създаване, подобряване и разширяване на местната дребна по мащаби инфраструктура и обновяване на селата; развитие на ефективен и екологичен градски и междуградски обществен транспорт; повишаване на енергийната ефективност на публичния и общински сграден фонд и жилищните сгради.

- **Специфична цел 4: Опазване на околната среда, превенция на природни рискове и климатична сигурност.**

Мярка 4.4.1. Подобряване, развитие на инфраструктура за третиране на отпадъци и внедряване на съвременни технологии.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Дейностите включват насърчаване на разделно събиране на отпадъците, компостиране на биоразградимите отпадъци, рециклиране и екологично обезвреждане в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа в периода до 2020 г. Използване на нови технологии и добри практики, пригодени за малки населени места

Мярка 4.4.2. Запазване качеството на атмосферния въздух.

Като цяло към момента община Сухиндол няма проблем с качеството на атмосферния въздух. Все пак е необходимо дейностите за изпълнение на стратегическото развитие да са свързани с недопускане на намаляване на дървесната растителност в терените за озеленяване; поддържане на съществуващите озеленени площи и отреждане на терени за нови такива. Недопускане развитието на икономически дейности да се отразяват негативно на качеството на въздуха.

Мярка 4.4.3. Управление на риска от природни бедствия и аварии.

Тук се включват интервенции за предотвратяване на наводнения и борба с абразията и ерозията - извършване на предварителна оценка на риска от наводнения за речния басейн; язовир „АлСтамболийски“, изготвяне на карти на заплахата и риска от наводнения, на районите, за които са определени, че има значителен потенциален риск от наводнения или може да се предвиди такъв; разработване и изпълнение на планове за управление на риска от наводнения за определените райони; превенция и защита от горски, полски пожари и пожари в градска среда.

Мярка 4.4.4. Опазване и възстановяване на природното наследство и биологичното разнообразие.

Тук се включва насърчаване опазването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите - дейности по изграждане на екологосъобразно инфраструктура на обектите включени в Екологичната система от защитени зони в Европейския съюз Natura 2000 и разработване на планове за управление на защитени територии и защитени зони.

Приоритет 5 - Добро управление в полза на местната общност и бизнеса

- **Специфична цел 1: Укрепване на административния капацитет за подобряване процесите на управление;**

Мярка 5.1.1. Повишаване на професионалните и ключови компетенции на служителите в общинска администрация.

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол“, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.“

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мянката цели подобряване на ефективността в работата и повишаване на професионалните и ключови компетентности на служителите в общинската администрация чрез провеждане на обучения, семинари обмяна на опит и др.

Мярка 5.1.2. Въвеждането на нови управленски подходи, стандарти, предоставяне на правомощия и партньорство.

Разработването на иновационни подходи в комуникацията с партньорите, структурите на гражданското общество от региона, въвеждането на стандарти на обслужване, делегиране на права до кметските наместници в селата и въвеждане на последващи контролни и мониторингови наблюдения.

Мярка 5.1.3. Прилагане на ефективни политики за намаляване на административната тежест за бизнеса и домакинствата и оптимално изразходване на финансовите ресурси.

В тази мярка ще се анализират и оптимизират регулаторните и разрешителните режими за функционирането на малкия и среден бизнес. Тук ще се обърне внимание върху минимизирането на административните разходи по заявяването и получаването на документи, свързани с ежедневиия живот на населението, което ще доведе до намаляване на средствата заплащани от физическите лица при получаване на комплексни документи.

- **Специфична цел 2: Достъп на общността до качествени обществени услуги;**

В рамките на тази цел ще се реализират дейности и проекти за осигуряване на по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса и включва подпомагане на следните мерки:

Мярка 5.2.1. Предоставяне на интегрирани услуги и пълен пакет от услуги за гражданите и бизнеса.

Тук се предвижда намаляване и поетапно премахване на усложнените процедури свързани с предоставяне на услуги и въвеждане и утвърждаване на комплексно административно обслужване.

Мярка 5.2.2. Инвестиции в ИТ инфраструктура и прилагане на поетапно електронно управление.

Тук се включват допустими дейности за оптимизиране и подобряване на електронното управление.

- **Специфична цел 3. Развитие на партньорство в това число ПЧП за подобряване на социално-икономическото развитие.**

Успешното реализиране на стратегическите приоритети и свързаните с тях специфични цели в голяма степен зависят от търсенето и

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

намирането на гъвкави решения за стимулиране процеса на привличане на финансов ресурс за реализирането на дейностите. Част от този процес с голям успех би могло да бъдат привлечените външни инвестиции под формата на ПЧП, което би гарантирало на общината и генериране на допълнителни приходи.

Мярка 5.3.1. Поддържане и развитие на механизмите за обществени консултации.

Тук се включва създаване на нови форми за ефективно участие на неправителствените организации и гражданите в процеса на стратегическо планиране и прилагането на политиката за общинско развитие.

Мярка 5.3.2. Развитие на междуобщинско и транснационално сътрудничество.

Транснационалното и междуобщинско сътрудничество ще продължат да се развиват като инструменти за трансфер на опит и добри практики между европейските райони в области, покриващи идентифицираните нужди на регионите и определените тематични цели на Общата стратегическа рамка. Налични са възможности за изпълнение на многостранни проекти от общ интерес за осъществяване на дейности в следните области: опазване на околната среда; развитие на транснационални транспортни и комуникационни мрежи; намаляване на опасностите от природни рискове; социални услуги в общността; изграждане на мрежи за трансфер на технологии в селското стопанство и знания.

Мярка 5.3.3. Насърчаване на сътрудничеството между заинтересованите страни в община Сухиндол за изпълняване на съвместни дейности.

Изпълняване на съвместни инициативи, проекти или дейности ще активизира сътрудничеството и ще засили връзките между заинтересованите страни, както и ще допринесе за обмена на опит и практики. С изключителна важност с оглед на приоритетите на ЕС за приобщаващ растеж ще са съвместните дейности с неправителствените организации, социалните партньори и доставчиците на услуги за участие във формулирането и провеждане на интегрирани политики за социално включване. Дейностите могат да бъдат насочени към подобряване на информационното осигуряване на политиката за намаляване на бедността и социалното изключване чрез изграждане на капацитет; проучване и обмен на добри практики в страните членки на ЕС; въвеждане на оценка на социалното въздействие във всички сфери на политиката, в т.ч. и регулярно извършване на независими оценки на социалното въздействие; насърчаване на разработването и прилагането на пилотни практики и социални иновации и др.

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

Мярка 5.3.4. Насърчаване на публично-частното партньорство.

Публично-частното партньорство е добър модел за засилване на сътрудничеството, обмяна на добър опит и практики и повишаване качеството на предлаганите стоки и услуги.

3. СПИСЪК НА ПРОЕКТИТЕ И ИНДИКАТОРИ ЗА КОНКРЕТНИ ПРОДУКТИ/РЕЗУЛТАТИ

За постигане на ефективно и ефикасно оползотворяване на финансовите средства някои от проектите за реализация са интегрирани и са в пряка връзка с няколко мерки. В Приложение 2 е представен индикативния списък с проекти за реализация на целите, връзката с мерките, заложи в ОПР на община Сухиндол 2014-2020 и индикаторите за конкретни продукти, резултати.

4. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО НАБЛЮДЕНИЕ, ОЦЕНКА И АКТУАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

Разработването на едногодишни програми за изпълнението на плана ще определя приоритетните проекти за съответната година. В тези програми трябва да бъдат определени прецизно размера и източниците на финансиране, както и заинтересованите страни за изпълнението на проектите. Програмата се разработва преди залагането на рамката на общинския бюджет, което ще позволи да се зложат необходимите финансовите средства, които ще бъдат предоставени от общината.

Ежегодно ще се прави оценка на изпълнението на плана и постигнатите резултати за съответната година, всички заинтересовани страни ще имат достъп до нея. Това ще позволи да се отправят мнения и препоръки за корекции в хода на изпълнението на плана, което ще спомогне за постигането на по-добри резултат.

Като се има предвид размера на годишния бюджет на общината, необходимо е предварителното обвързване и създаване на перспективни ПЧП с цел да се кооптира по-голям ресурс за въздействие върху икономическото развитие.

5. КОМУНИКАЦИОНЕН МЕХАНИЗЪМ

За проектите, които са включени в годишната Програма за реализиране на ОПР, се изготвят проектни фишове, включващи информация за целите на проекта, конкретните дейности, проектната готовност, срокове за

„Този документ е създаден в рамките на проект „Подобряване процеса на прилагане на обществени политики и разработване на стратегически документи на Община Сухиндол”, Договор № 13-13-143 от 08.11.2013 г., който се осъществява с финансовата подкрепа по Оперативна програма „Административен капацитет” 2007-2013 г., съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд. Цялата отговорност за съдържанието на публикацията се носи от Община Сухиндол и при никакви обстоятелства не може да се счита, че този документ отразява официалното становище на Европейския съюз и Договарящия орган.”

Европейски съюз

ОПАК. Експерти в действие

Европейски социален фонд
Инвестиции в хората

изпълнение, необходими средства, източници на финансиране, отговорни за изпълнението на проектите звена, а информация за осъществяваните проекти ще се публикува на сайта на община Сухиндол.

IX. ПРИЛОЖЕНИЯ

Приложение 1. Разработена програма за реализация на общинския план за развитие за периода 2014 - 2020 г.

Приложение 2. Индикативна таблица, обобщаваща информацията за възможните източници на финансиране на общинските проекти.

Приложение 3. Програма за развитие на туризма в Община Сухиндол.

Приложение 4. Индикативна финансова таблица

Приложение 5. Матрица на индикаторите за наблюдение и оценка на общинския план за развитие на Община Сухиндол през периода 2014-2020г.